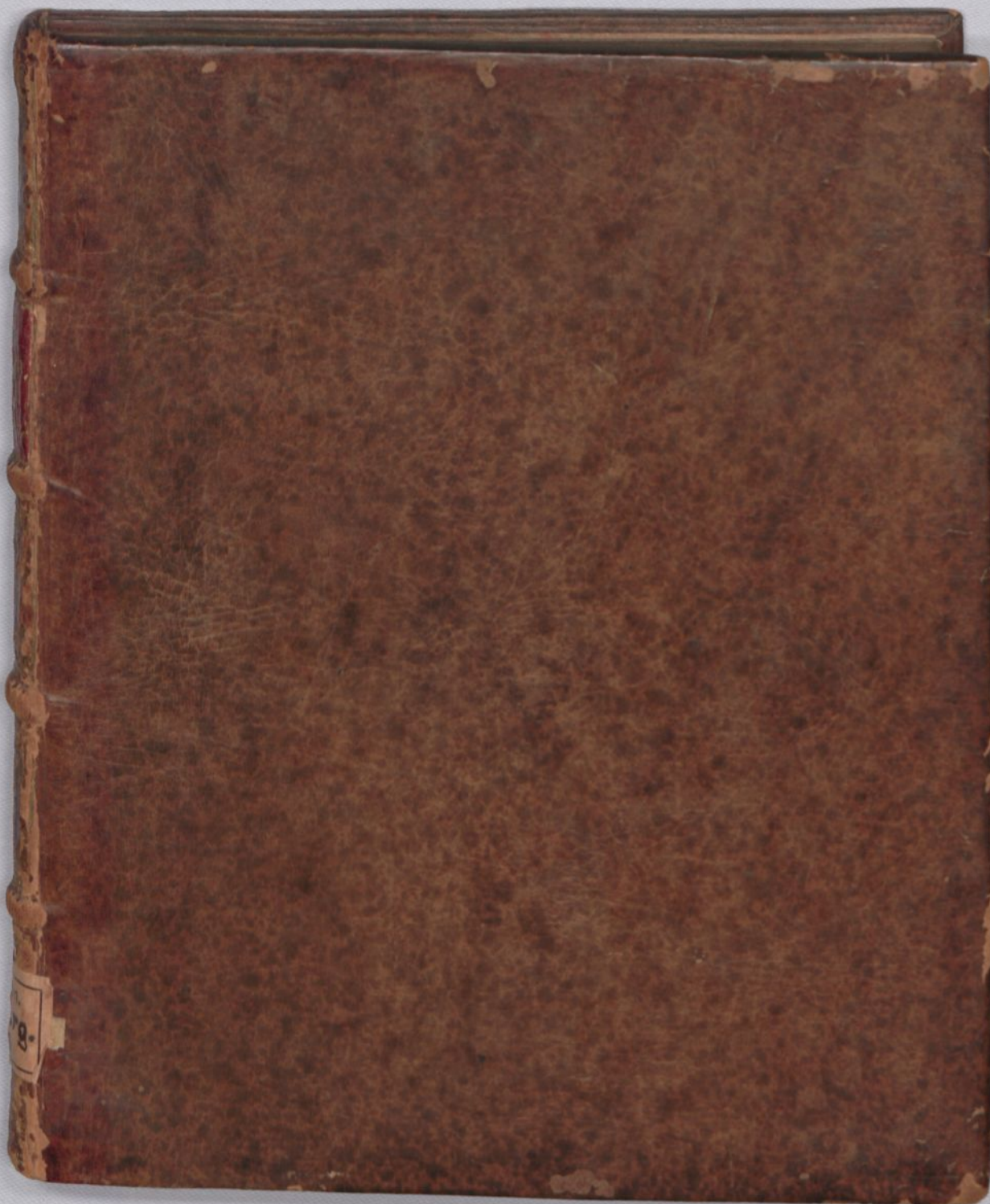

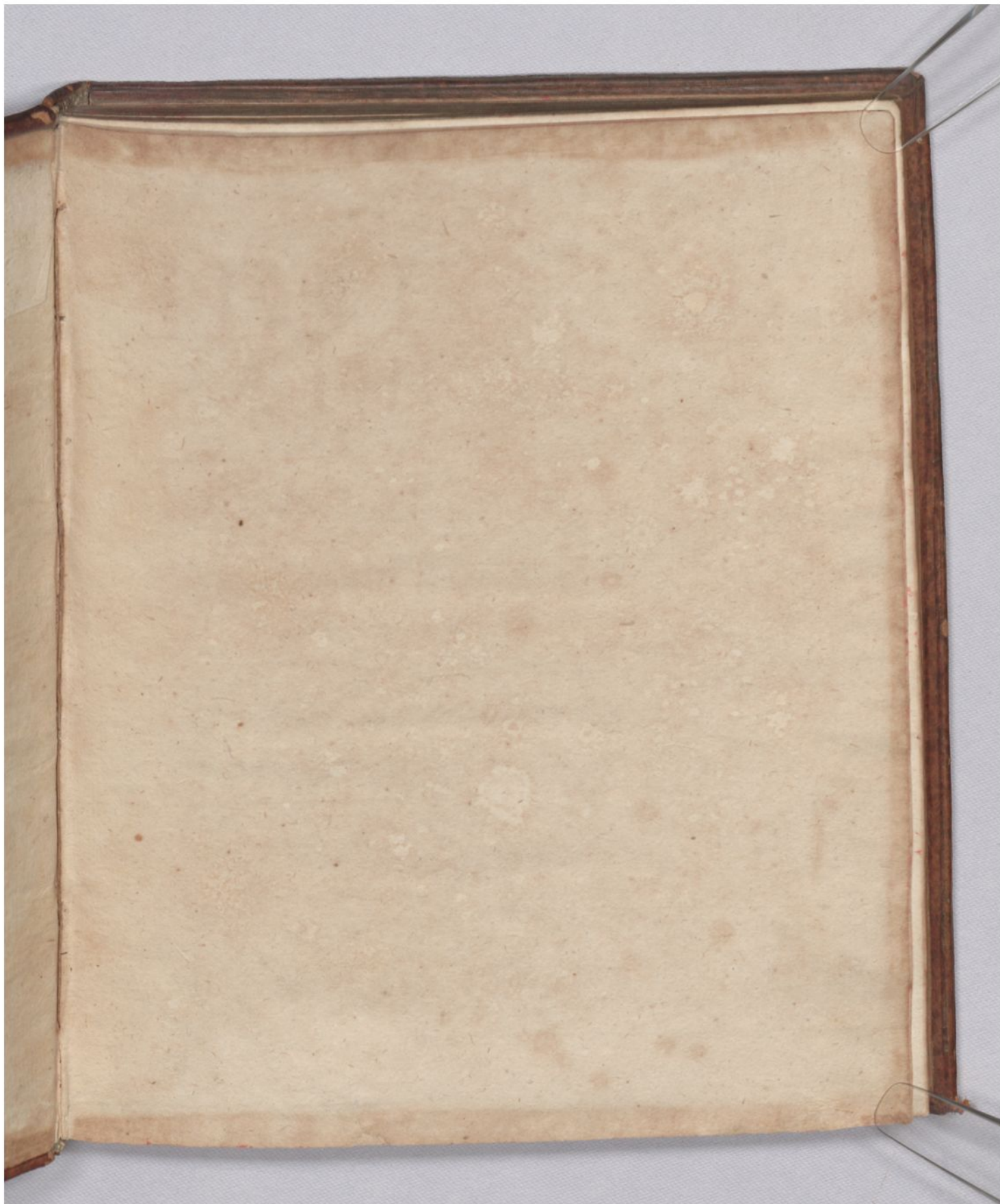
GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ BIBLIOTHEK
NIEDERSÄCHSISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Signatur: Lebn. Marg. 60;Leibn. Marg. 60, Stück 1, [1] - -

Leibn. Marg. 60

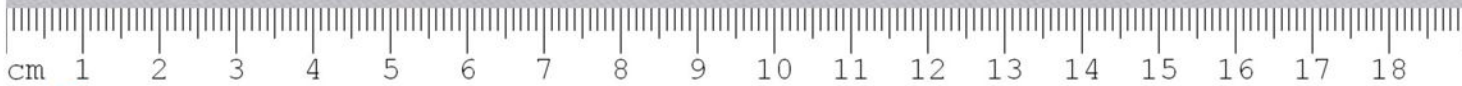
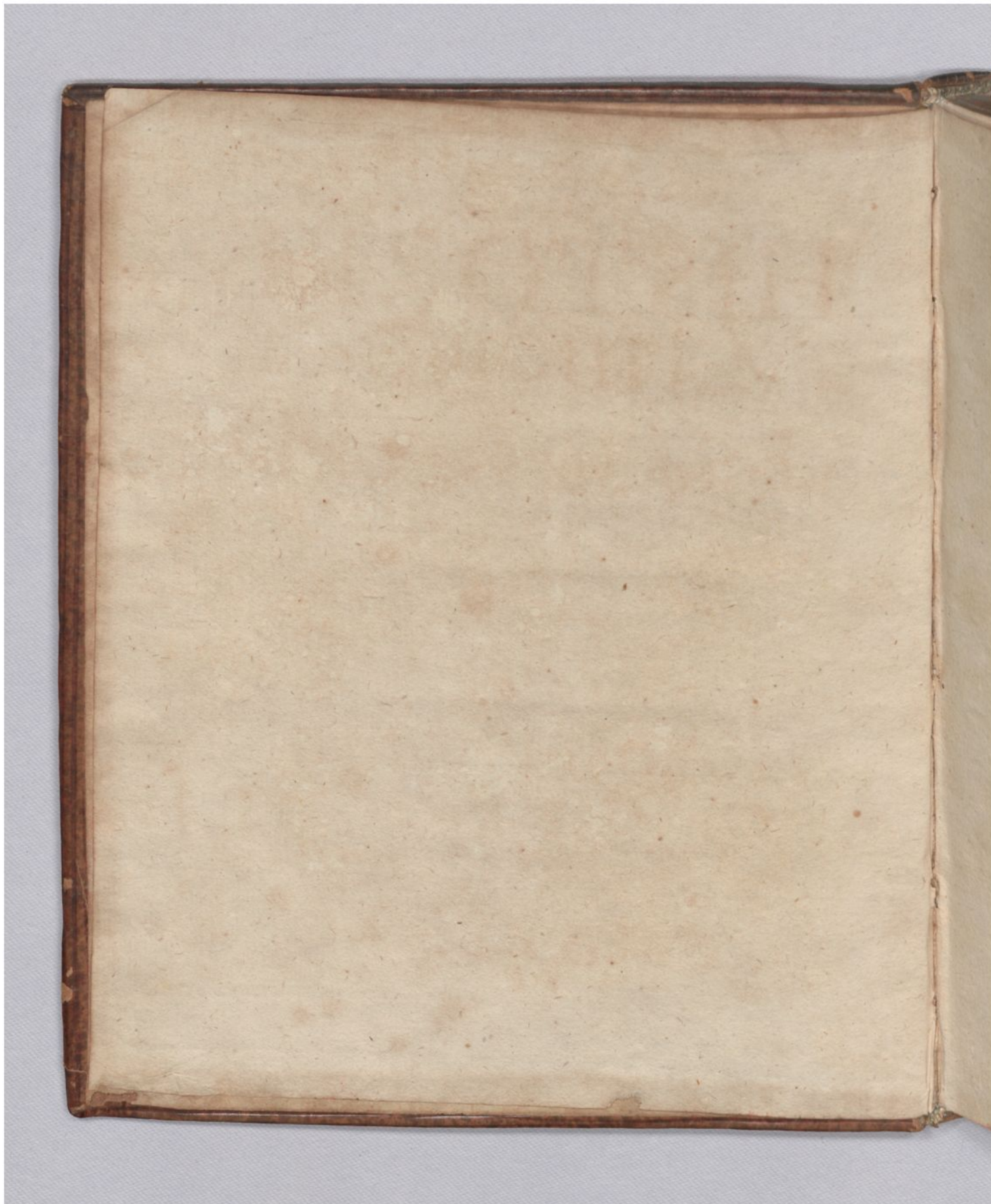

GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ BIBLIOTHEK
NIEDERSÄCHSISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Signatur: Leibn. Marg. 60;Leibn. Marg. 60, Stück 1, [3] - -

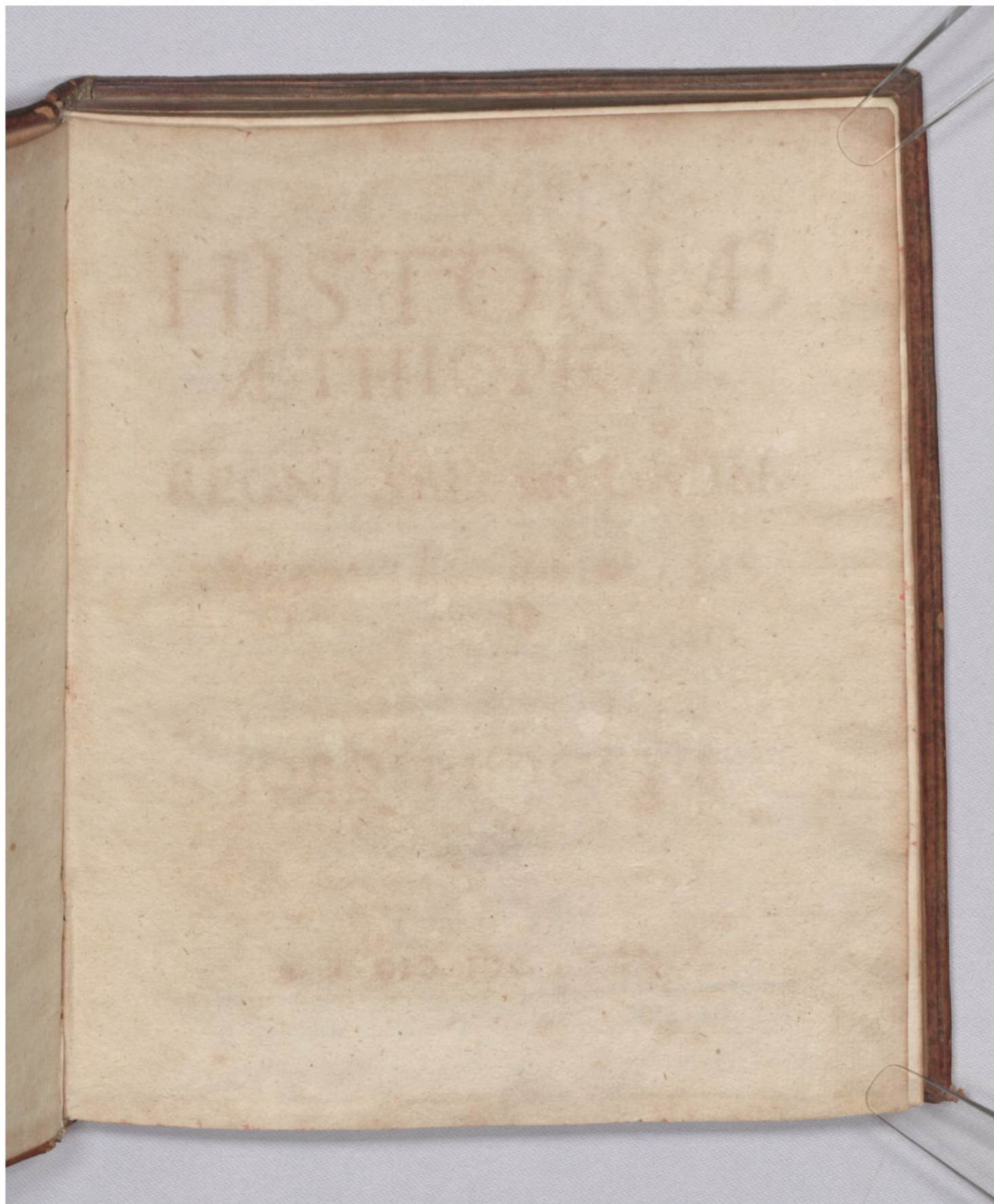

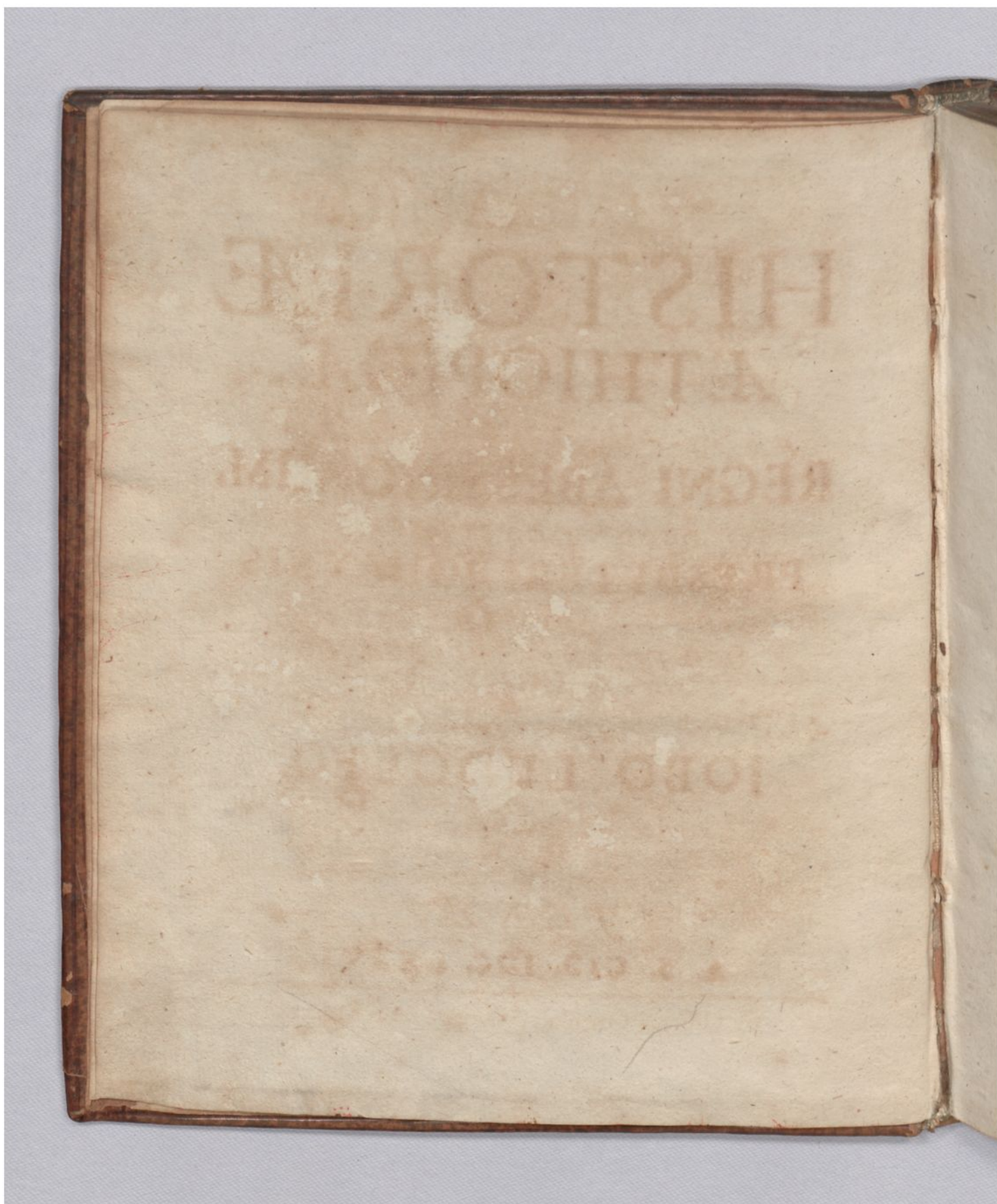

GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ BIBLIOTHEK
NIEDERSÄCHSISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Signatur: Leibn. Marg. 60;Leibn. Marg. 60, Stück 1, [4] - -

1
SCIAGRAPHIA
HISTORIAE
ÆTHIOPICÆ,

SIVE

REGNI ABESSINORUM,

QUOD VULGO PERPERAM

PRESBYTERI JOHANNIS

VOCATUR,

DEO VOLENTE, ALIQUANDO
IN LUCEM PRODITURÆ,

AUCTORE

JOBO LUDOLFO.

J E N Æ,

A. S. CIO. IDC. LXXVI.

Ex Officinâ Orientali SAMUELIS KREBSII.

7

SCIAGRAPHIA
HISTORIAE
ETHIOPIAE

REGNI ABESSINORUM
PRESBYTERI JOHANNIS

IOBO LUDOLFO

A. S. CIO. ISC. LXXVI

TYPOGRAPHUS LECTORIS.

DElitit huc usque partim in adversariis
 sparsa, partim in ipsa auctoris memo-
 ria recondita HISTORIA ABESSI-
 NICA, cujus Sciagraphiam tibi nunc
 do, amice Lector! Causa huius rei præcipuæ fuerunt
 negotia publica & functiones gravissimæ, quibus oc-
 cupatus fuit, & etiam nunc occupatur Vir Amplissi-
 mus; reliquas ipse aliquando indicabit. Nunc verò,
 postquam doctum & linguarum peritum adiutorem
 librariorumque idoneos nactus est, qui inquirendi, con-
 scribendi, describendi que operis sui laborem levare
 possint, non dubito, Historiam dignitate atque ra-
 tione suâ commendabilem, olim lucem visuram. Quâ
 spe fretus, præmittere volui opusculum hoc, è schedis
 Auctoris, cum veniâ ejus, ope amici cujusdam, eru-
 tum, Lectorem benævolum orans, ut si quid minus
 diligenter excerptum fuerit, vel elaboratio ipsa muta-
 tionem aliquam operi fortè allatura sit, ne id mihi vi-
 tio vertat. Adhuc, si post luculentum scriptorem *Bal-
 thasarem Tellez*, anno 1660. Ulyssipponæ editum, re-
 centiores relationes de statu regni illius possideat, vel
 monitiones perficendo operi utiles in promptu habeat,
 easque cum Auctore tempestivè communicare velit,
 certus esse poterit, magnam se apud illum
 gratiam initurum. Vale.

A z

SCIA-

SCIAGRAPHIA
HISTORIAE ÆTHIOPICÆ
JOBI LUDOLFI.
PROLEGOMENA.

1. Ccasis hujus historię 2. Auctoris studia juven-
tutis, ejusque philoglottia. 3. Quo pa-
cto ad cognitionem Linguarum Orienta-
lium, in primis Æthiopicæ, pervenerit.
4. Amicitia ejus cum Abessinīs & 5. com-
mercium literarum Æthiopicarum cum Abba-Gregorio
Abessino, viro gravi & rerum patriarum insigniter gnaro;
exoticarum non item. 6. Ejus laus continuatur, testimoniis
quibusdam allatis, ex Tellezio, D. Joh. Ernesto Gerhar-
do, & aliis. 7. Occasio itineris ejus in Europam, 8. primò in Ita-
liam. 9. Deinde in Germaniam, & quidem Gotam, ad Ducem
Saxonię ERNESTUM, laudatissimæ, ob sua in rem Christianam
studia, memoriæ Principem. 10. Colloquia Consiliariorum,
tàm Politicorum, quàm Ecclesiasticorum, jubente & sæpè
præsente Principe, cum illo habita. 11. Epistolæ illius ad paul-
lò antè dictum Ducem, ejusque Filium natu maximum,
Principem JOHANNEM ERNESTUM p. m. Æthiopicè scriptæ.
12. Ejusdem lamentatio cum epicedio super ejus morte, etiam
Æthiopicè. 13. Insigne ejusdem judicium de filio ejus se-
cundò genito, Principe FRIDERICO, tunc puero sexenni,
vestigiis paternis feliciter nunc insistente. 14. De ejus abitu
& obitu in Oriente. 15. Literæ illius Æthiopicæ ad auctorem
data

data congruis locis ipsi operi inferuntur. 16. Hinc certiora, de Æthiopum Christianorum moribus cognita, 17. in plurimis diversa à vulgò editis. 18. Auctores, qui de Abessinibus scripserunt, enarrantur cum quadam epicrifi. 19. Tellezii judicium de Francisco Alvarezio. 20. Urreta, scriptor Valentianus, perstringitur. 21. Godignus, & alii recentiores, in primis vero Balthasar Tellez, Pater Societatis JESU Lusitanus, laudatur. 22. Indignatio Gregorii adversus Europæorum scripturiendi prurium, 23. ut & ejusdem de Typographia sententia. 24. De dignitate & utilitate hujus historiæ, 25. quæ accuratius ab Auctore tradi potuit, quàm ab aliis, qui nullam Æthiopicæ linguæ habuere peritiam. 26. Causæ tardioris editionis excusantur. 27. Quæ nunc, assumpto adjutore, accedentibusque variis adminiculis, ampliùs non dilata.

LIBER PRIMUS
AGIT DE IPSO SUBJECTO, CON-
TINENS GEOGRAPHICA ET
PHYSICA.

C A P U T I.

De nomine Regni Abessiniae, & cur
Abessini vocentur Æthiopes.

1. **V**ariæ adpellationes Regni Abessinorum referuntur. 2. Indiæ nomine apud quosdam veterum venit. 3. Etiam recentiores aliqui Abessinos Indos vocavere. 4. Apud scriptores sacros *כוֹּזְמִיטָא* dicuntur, rectius *Axumitæ*, ab urbe Regia *Axuma*. 5. A nonnullis etiam Homeritæ. 6. Apud Orientales & vicinos Arabes حَبَشَ German. *Habesch* / Gall. *Habech*, in Plurali حَبْشَان *Hub-schân*, Habessini. 7. Quod procul dubio antiquum & genuinum

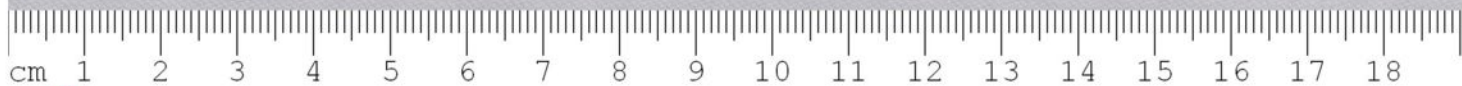
A 3

num illorum nomen, idque in toto Oriente notum. 8. Vestigia huius nominis apud veteres Geographos. 9. Variæ illius derivationes. 10. Lusitanis, semotâ aspiratione, vocantur *Abexins*, quod legitur *Abeschins*. 11. Ipsi quidem veteri seu doctorum linguâ, (quæ illis librorum lingua dicitur, ut infra docebitur) vocabulô à Græcis acceptô, sed nimis generali, se vocant Ἰθιοπία *Itiopyan*, *Æthiopes*, & regnum universum Ἰθιοπία *Itiopya*, *Regnum Æthiopia*, 12. ac nomine peculiari Ἰθιοπία *Gyyz*, vel Ἰθιοπία *Mydra-Ag-azyân* q. d. *terram Francorum seu liberorum*. 13. Placet, vitandæ æquivocationis causa, speciale nomen *Abessinæ*, seu, ut alii volunt, *Abassæ*, jam in Europa satis notum, 14. quamvis & generale nomen Æthiopiæ interdum retineatur, cum de prisca gente vel lingua veteri vel de Ecclesia Æthiopica sermo habetur.

CAPUT II. *De ejus situ & finibus.*

1. Situm est hoc Regnum in Africa supra Ægyptum sub zona torrida, 2. inter decimum sextum & octavum circiter gradum latitudinis Septentrionalis. 3. Vulgò igitur malè ultra lineam æquinoctialem extenditur. 4. Longitudinis gradus haud æquè certi sunt. 5. Attamen centum & quadraginta leucarum Lusitanicarum intervallô æstimârunt Lusitani Regnum hoc, qui iter ab Oriente Occidentem versus emensi sunt. 6. Quod olim ante Gallarum tempora longè latius se extendit. 7. In plaga Septentrionali conterminum habet Regnum Ἰθιοπία *Fundschi* (*Fungi* Lusitanis) sive Ἰθιοπία *Syn-nâr* dictum, veteris Nubiæ partem. 8. Per Orientem jugis montium, qui mari rubrô prætenduntur, munitur. 9. Hoc mare paucis describitur; maximè importuosum, &, ob brevitas & fyrtes, periculosum est. 10. Fretum ejus Arabicè vocatur

tur باب المندب *Bab-el-mendeb*, i. e. *Porta afflictionis*, in tabulis Geographicis malè *Babelmandel*. 11. Dehinc Regnum Dancale & Adél, 12. aliaque Regna Abessinica à Gallarum gente occupata, per ingentem terrarum tractum, versus meridiem sequuntur. 13. Mox Zyndschyrò atque Alaba; 14. Ubi ad Occidentem vergit, Ynarya. 15. Tandem flumen Maleg, & ipse Nilus, 16. immensaque deserta ab Occidente versus Septentrionem interjacent, per quæ Æthiopes Nomades (Lusitanis *Cafres* dicti, de quibus infra) incertis sedibus vagantur.

C A P U T III.

De Divisione Abessiniae in diversa

Regna & Provincias.

1. Numerus Regnorum Abessiniae apud Historicos non idem est, quia provinciae cum Regnis ita dictis à nonnullis confunduntur. 2. Insigne mendum reperitur in Epilogo Æthiopico Evangelii Johannis, ubi $\overline{\text{H}}\overline{\text{O}}\overline{\text{B}}\dagger$ LXII. pro $\overline{\text{H}}\overline{\text{O}}\overline{\text{B}}\dagger$ XXII. Regnis positum, quod aliquos eorum fefellit. 3. Ultra viginti esse constat, si vetera & hodierna computes. 4. Enumerantur ex ore Gregorii Æthiopis. 5. Primum quidem & optimum est Regnum Tygrense; sed proponuntur ordine Alphabetico, quò facilius quæri & inveniri possint. 6. አምላኳ $\dagger$ *Ambara* Regnum totius Abessiniae celeberrimum, Regum hodiernorum patria, in tabulis malè *mons Amara*. 7. Unde lingua Amharica nobilissima totius Regni dialectus ortum habet. 8. አንጎት $\dagger$ *Angot*, seu ስንጎት $\dagger$ *Hangot*. 9. በጌምድረ $\dagger$ *Bagemdyr*, in tabulis *Bagamidri*, Regnum amplum & fertile, cum Germania comparabat Gregorius. 10. Ibi Provincia ወይናዳ $\dagger$ *Wainadaga*, ubi *Grainus*, flagellum Abessiniae, superiori seculo occubuit. 11. በላኳ $\dagger$ *Bali*. 12. በካም $\dagger$ *Bizam*. 13. በግና $\dagger$ *Bugna*:

Bugna: in tabulis Bugana. 14. ልዎት† Damot. 15. ልዋረ†
 Dawarò. 16. ልዎብ† Dembya Regnum, in tabulis ineptè
 Ambian Cantiva, nam titulo ስኑትገጥ† Kentiba, Prorex co-
 honestatur; ibi castra Regia diu posita fuerunt. 17. ስጦ
 ብት† Kemat, cujus incolæ vocantur ስኑትገጥ† ሐደያ† Seb-a
 Hadya. i. e. Hadienses. Hinc Aden malè pro Regno peculiari po-
 nitur. 18. ስኑትገጥ† Cointsch. 19. ልጠጋረ† Fatagar. 20. ገፋ
 ት† Gafat. 21. ገኑ† Gain. 22. ጋዘገጥ† (lege more Galli-
 co) Gajaguè. 23. ግደዎ† Gydm, al. Guedem. 24. ገደብ†
 Gombo. 25. ገዘዎ† (lege ut Galli) Gojam, nunc totius
 Regni ferè centrum, Nilo ambitur; cujus ibi fontes, anti-
 quitati tam anxie quæsiti, reperiuntur. 26. Hoc autem Re-
 gnum insulam Meröen esse non posse, contra Tellezium as-
 feritur. 27. ገኑጋ† Gonga. 28. ገረገጥ† Gurage. 29. ገዝጥ†
 Genz, quod, ut & regnum ባሊ† Bali, in ficto Regis titulo in-
 unum vocabulum malè contrahitur hoc modo: Belegans.
 30. ሱፋት† Ifat. 31. ሰጦጊጥ† Samen, Tellezio Cemen-
 & computatur inter provincias. 32. ሶታ† Schat. 33. ሰባ†
 Sewa, Amharicè ሶታ† Schawa, Lusit. Xoa. 34. ሰት† Set.
 35. ተግረ† Tygre, in tabulis malè Tigrat, pejus Tegia, (unde
 corruptè lingua Tegiana) pessimè Tigre mahon, hoc enim est
 ተግረ† ጦንገጥ† Tygre macuanyn, Proregis titulus, q. d.
 Judex seu Praefes Regni Tygræ. 36. Continet sub se magnam
 Provinciam ሶደረ† ሰከረ† Mydra-bahr, hoc est: Regio
 maritima, quæ & ipsa pro Regno à nonnullis habetur, & pro-
 xima est mari rubro, in tabulis malè Barnagasso; (ሰከረ†
 ሰጋጥ† Bahr-nagasch enim est præsidis titulus) 37. & non-
 nullas minores ጦዘጋ† Mazagam, ጦጊጥ† Wagaram,
 ሶገረገጥ† Abargalè & alias, quæ recensentur. 38. ጦጥ†
 Wedsch, Lusit. Ogge. 39. ጦለታ† Walaka, Lusitanis Olaca.
 40. ሱጥጥ† Inarya. 41. Plura Regna Tellezius recenset,
 quæ

quæ mihi Gregorius non nominavit, veluti Alamalé. Oxelò. Betezamora. Sufgamò. Bahargamo. Boxa. Gumâr. Mota. Aurah. Marraber. Mans. 42. Et contra nonnulla omisit, veluti Fatagar. Gafat. Gajague. Gombo. Gonga. Schât, & Sêt. 43. Provinciæ insigniores sunt Welkait, Tzagadè, Inderta, Doba. 44. Ex his Regnis & Provinciis Gallæ desolarunt, sibi que subjecerunt sequentes: Hangôt, Dawaro, Wedsch, Bali, Gurage, Genz, ut & partem Walekæ, Ifatæ, Gydma, Gainæ, Schoæ, Kembatæ, Cointschæ, Damotæ, Bizamæ, ut & Regna à Tellezio modò nominata, nobis usque adhuc incognita, sicut infra pluribus docebitur.

C A P U T IV.

De Tabulâ Abessiniae Geographica

vulgatâ & Auctoris novâ.

1. **T**abula Abessiniae Geographica vulgò edita, ceu prorsus erronea, & à Gregorio multum irrita, rejicitur.
2. Notantur Geographi inconsideratè sine admonitione lectorum & sine idonea auctoritate talia edentes
3. Vera Regionum nomina scriptura & elocutione Lusitanorum valdè corrupta.
4. Ejusmodi exempla etiam in aliis linguis & tabulis per universum orbem obvia.
5. Consilium de formando quodam Alphabeto Geographico omnibus nationibus Europæis communi.
6. Tabula nova ab Auctore exhibetur, haud dissimulatis ejus defectibus.
7. Quæ antehac manuscripta Regi Daniæ & Electori Palatino ab illo oblata fuit, vulgatæ in gradibus longitudinis & latitudinis similis, excusatur.
8. Apponitur integra Africa, majoris perspicuitatis ergò,
9. nec non tabula Abessinica Æthiopicis literis descripta, ex qua vera & genuina Regnorum & Provinciarum nomina cognoscuntur.

B

CA-

CAPUT V.

De cœli naturâ & aëris temperie.

1. **V**aria & mirabilis est constitutio aëris in hoc Regno.
2. Fervidissimus est in locis depressis, $\Phi\Lambda$ † *Kola* dictis,
3. quem Lusitani non nisi igni comparant.
4. Gregorius sæpè igni infernali.
5. Temperatus est in mediis regionibus, ubi cœlum est saluberrimum, & incolæ longævi, nisi quod in Regno Tygre sub initium veris febres grassentur.
6. Paullò frigidior est in Regionibus montosis, ita ut ibi magis timeatur frigus, quàm æstus.
7. Immò nonnullis in locis mitiores sunt ardores æstatis, quàm in Lusitania.
8. Ex hac aëris varietate horrenda tonitrua, alibi vix audita, percipiuntur.
9. Disputatio cujusdam Abessini & Ægyptii, utra suarum Regionum alteri præferenda?
10. Temeritas veterum Philosophorum zonam torridam inhabitabilem existimantium.
11. Anni tempora, quæ apud Europæos quatuor, hic planè confusa & incerta, nec ubique eadem sunt.
12. Spatia dierum atque noctium ob spheram ibi rectam ferè semper sunt æqualia,
13. eòque dilucula atque crepuscula breviora.
14. Venti in montibus crebri.
15. In locis profundis rari, hinc ille æstus intolerabilis.
16. Sermo mercatoris jocosus de pretio ventorum ad interrogationem filia Regis.
17. De prestere vento violentissimo $\Gamma\Lambda\Gamma$ † *Sendo* dicto.
18. Nix ibi nulla vel rarissima, sed ejus loco grando minuta in montibus datur.

CAPUT VI.

De montibus celsissimis & rupibus præruptis.

1. **T**ota Regio est maximè montosa adeoque curribus & rhedis prorsus invia.
2. Gregorii sermo de effedis & carpentis.
3. Pleraque Regna, veluti *Bagemdyr, Ambara & Wale-*

Waleka, perpetuò montium jugò continuantur. 4. Describuntur rupes prorsus inexpugnabiles, à natura sic factæ, & abscissæ, ut ascensu careant, & tamen habitentur. 5. Atque hæc sunt eorum munimenta & tempore belli refugia. 6. Recensentur nonnulla. 7. Incredibilis altitudinis hic dantur montes, ita ut Alpes montesque Pyrenæi illis, qui utrosque viderunt, respectu illorum, humiles videantur colles. 8. Et montes Lusitaniæ, quamvis præalti, ludus jocusque censeantur. 9. Valles contrà profundissimæ, ut ex alto abyssum te conspicerere putes. 10. De monte munito Regni Amharæ, custodiendis olim liberis Regiis. 11. De rupe quadam Judæorum, sic dicta, quia à Judæis incolitur.

CAPUT VII.

De mineralibus & metallis.

1. IN tot tantisque montibus metallorum atque mineralium affatim reperiri credunt. 2. Sed peritia ea scrutandi & effodiendi Abessinos deficit. 3. Aurò abundant Regna Damot & Ynarya. 4. Sed ex arena & limo fluminum, instar granorum, colligitur. 5. Argento destituuntur. 6. Plumbi verò satis reperitur. 7. Nec ferri copia deest. 8. Sal fossilis in confinibus Regnorum Tygræ & Hangotæ abundè datur. 9. Atque in Abessinia, aliisque vicinis Regnis & Provinciis rarissimus, ac ideò pro pecunia est. 10. Gemmis planè destituuntur, quidquid etiam nugetur Urreta frivolus ille Auctor Valentianus. 11. Stimmi seu stibium Æth. *Ἰῆθ* *Cuehl*, tingendis oculis in frequenti Orientalibus est usu.

CAPUT VIII.

De fluminibus & lacubus Abassiæ & in specie de Nilo ejusque fontibus.

B 2

1. De

1. DE Nili variis nominibus. 2. Cur Hebræis vocetur נִילוֹס
 3. Æthiopicè vocatur Ἰθῖπῖ ἡ γῆ Gibon, ex Gen. 2, 13.
 & quare? 4. Hodie Abessini eum appellant Amharicè አባላ
 Abawi, vulgò malè Abanhi & Abbahuis. 5. Idque derivari pu-
 tant à voce አባ Ab, i. e. Pater, quasi Nilus esset pater flu-
 minum, quia omnia flumina Abessiniæ, paucissimis exceptis,
 colligit. 6. Veterum curiositas & dubia circa fontes Nili.
 7. Illorum verissima demonstratio. 8. Cursus Nili ab ipso
 Gregorio Æthiopicè descriptus. 9. Aqua ejus dulcissima ac
 saluberrima à Wendelino cum Servesiana cerevisia compa-
 ratur in præfatione libri de Admirandis Nili. 10. Causa exun-
 dationis ejus. 11. Fluvius Niger, qui ingenti alveo Occidentem
 versus fluit, pars Nili sinistra esse putatur. 12. Nonnullorum
 auctorum hac de re testimonia. 13. In primis Geographi Nu-
 biensis Clim. 1. part. 4. (cujus verba referuntur & applican-
 tur.) 14. & Joh. Leonis Africani. 15. Gregorii Æthiopis de
 hac re sententia. 16. Hinc conjectura, dextram Nili partem
 in alveum sinistram, nempe Nigrum, derivari posse. 17. Atq;
 sic ob diminutionem aquarum exundare nequiret; idque
 perniciem Ægypto, & ita Turcis afferret. 18. Consilium de-
 ducendi Nili in mare rubrum ob interjacentes montes va-
 num videtur. 19. De flumine Mareb, Tacazè, Maleg, aliisque
 fluminibus insignioribus, quæ omnia aquas suas in Nilum ef-
 fundunt. 20. De inundationibus eorum tempore hiemis,
 ob densissimos & ferè perpetuos imbres, quæ vera & unica
 exundationis Nili causa. 21. Gregorii verba ex Epistola ejus
 hæc de re excerpta. 22. Flumen insigne Ἡψῖ ἡ Hawasch,
 quod Lusitani suo more scribunt Aoaxe, solum versus Orien-
 tem fluit; 23. aquas autem suas non in mare, quod mireris,
 sed in arenam, exonerat. 24. De Lacu Tzana, Ἰθῖπῖ ἡ
 Bahr-Tzana, Barcena in tabulis, aliàs Bahr Dembea; i. e. Mare
 Dembea. 25. De mari rubro, quia hoc tempore Abessini nul-
 lam

Iam ejus partem possident, suprà paucis actum. 16. De fabu-
loso Judæorum flumine, quod שַׁבְּתִיּוֹן *Sambation*, i. e. *Sab-*
baticum vocant.

CAPUT IX.

De fertilitate soli in genere & de ve- *getabilibus & Plantis in specie.*

1. **I**N mediis Regionibus terra frugum ferax. 2. Ubertas ge-
minæ æstatis. 3. Alicubi triplex datur messis. 4. *Ἰσχυρὸς*
Tes, frumenti minutissimi genus, pani conficiendo utile.
5. Odorem ejus Gregorius arincæ seu secali nostrati, sibi igno-
ro, comparabat. 6. Adhæc tritico, hordeo, milio aliisque
leguminibus abundant. 7. Avenam ceu lolium spernebat &
indignam cultura putabat idem Gregorius. 8. Loca tempe-
ratoria gramine & floribus lætissima sunt, ob perpetuum ca-
lorem & uliginem per subterraneos meatus è montibus de-
stillantem. 9. Hinc magnitudo boum & copia mellis, de
quibus alibi. 10. Fœnum conveyi & in horreis condi, stupe-
bat Gregorius. 11. Cnici nomen & usus. 12. Herbas odora-
tas & medicinales Europæ plerasque possident, & 13. præter
eas nonnullas peculiare Amadmagdam & Assazoe, quarum
virtutes mirabiles describuntur. 14. Lupulo carent, cerevi-
siam sine illo coquunt. 15. Vites & uvas præstantissimas ha-
bent, vinum tamen inde fieri nequit, & cur? 16. Mala & pyra
nostratia non habent; 17. Contra verò mala Medica, Citrea,
Punica ac Persica, item ficus sine cultura crescunt. 18. Laus
nostrarum abietum & sapinorum.

CAPUT X.

De animalibus quadrupedibus.

1. **D**E bobus inusitata magnitudinis. 2. De cornu quodam
bovino prodigioso. 3. De armentariis אֲרָמָה: אֲרָמָה

B 3

Seb-

Seb - a Bekla dictis eorumque vivendi & pascendi modo.
 4. Equorum usus. 5. Gregorii de equis Germanicis iudicium.
 6. Mulorum frequentissimus usus. 7. Qui plerumque omnes
 sunt gradarii. 8. Cameli non nisi in planis locis dantur. 9. Re-
 liqua animalia domestica hic æquæ ac in Europa inveniuntur.
 10. Vervicum præpingues ac portentosæ caudæ, de quibus
 vox Hebraica מִלְכָּה Exod. 29, 22. accipienda. 11. De Ele-
 phantis notabiliora. 12. Hospitii jus quomodo ab Elephanto
 observatum. 13. Cornua, non dentes, esse, ex quibus ebur fit,
 docetur. 14. Facile terrentur; 15. Cicures hic non dantur.
 16. Camelopardalis descriptio, Abessinibus Ἡ 2. + † φῆλ 7. †
Zyrata - Katschin, i. e. *Cauda tenuis*, Italis *Giraffa*, ab Arab.
غزال 17. Ejus figura stupendæ proceritatis depicta. 18. Ca-
 melo quodammodo similis est; Hinc male putat Tellezius
 Struthiocamelum esse. 19. Animalis cujusdam pulcherrimi
 descriptio. 20. Cujus elegantia, ordine & compositione
 colorum, cujuslibet pictoris artem superat. 21. Ingens illius
 pretium. 22. Solis auribus dehonestatur. 23. Ac propterea à Lu-
 sitanis *Burro do matto*, i. e. *asinus sylvestris* appellatur. 24. Nos
mulum sylvestrem, vel cum Congensibus *Zebrum* vocabimus.
 25. De leonibus, 26. & tigridibus nonnulla. 27. De lupo &
 hyæna. 28. De simiis mirabilia. 29. Quomodo se defendant
 contra leones & tigrides. 30. De lepidissimo & innoxio ani-
 malculo è cercopithecorum genere, Æth. Ἡ 2. + † φῆλ 7. † *Fankys*
 Amhar. ጥ 2. ሀ 7 *Guereza*, Cercopithecum, vel Galeopi-
 theculum vocaveris, 31. de quo rhythmus elegans in tripli-
 ci lingua, Gafatica, Amharica & Æthiopica affertur. 32. De
 reliquis quadrupedibus, quæ in Æthiopia dantur. 33. Ursi no-
 men habent, non animal ipsum.

CAPUT XI.

De amphibiiis & aquatilibus.

1. **D**E crocodilo, qui Joba est *Leviathan*. 2. De hippopotamo, Jobi *Behemoth*. 3. Ejus descriptio. 4. Cur equo assimiletur. 5. Vera ejus eaque horribilis effigies picta ostenditur. 6. Crocodili terrestres *Ἀνῆρ* & *ἄνθρωπος* Anguag descriptio. 7. Italis vocatur *Caudiverbera* & quare? 8. Dantur hic & permagna lacerta. 9. De pisce, cujus attractu horrifico febres curantur. 10. Ejus descriptio ex Dappero, Holl. *Drilvis*/i.e. *Zitterfisch*: Torpedinem vocat Tellezius. 11. De aliis piscibus, quibus abundat Nilus & lacus Dember.

CAPUT XII.

De avibus.

1. **D**E struthiocamelis. 2. Eorum descriptio. 3. De casuario *Ἀνῆρ* & *ἄνθρωπος* *Abba-Gumbab* dicto, Guineensibus *Eme*. Vocabulum *ΦΦῆ* & *Kakanò*, (quod Græcum est *κύων*, *Cynus*) malè de hac ave ab Æthiopibus accipitur. 4. Caro ejus alexipharmacum. 5. Ejus genuina imago & descriptio. 6. De Ibi ave ophiomacho. 7. De *pipi* ave, quæ venatores ducit & feras prodit. 8. *Fonton* Guineensibus dicitur. 9. Anseres nostros laudabat Gregorius. 10. A pastore agi impensè mirabatur; atque de ea re faceta interrogatio. 11. Alias omnes ferè Europæ alites habent, si aquilas & cuculos excipias.

CAPUT XIII.

De serpentibus & insectis.

1. **D**E draconibus & omnis generis serpentibus. 2. Minores non multum reformidant Abessini, sed intrepidè occidunt. 3. Quo pacto id Gregorius *Heldburgi* patrauerit. 4. De hydriis & chersydris. 5. Morsus eorum aliàs lethalis curatur
ster-

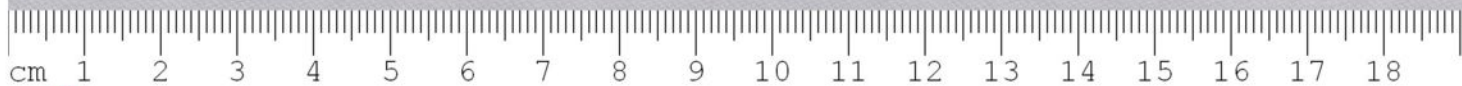

stercore humano. 6. De locustarum vi immensa, & 7. calamitate summa, quæ inde oritur. 8. De raro quodam apum genere, 9. quarum mel in optimis medicamentis ponitur. 10. De formicis, quarum aliqua, velut agmine facto, repunt.

C A P U T XIV.

De naturâ atque ingenio incolarum.

1. **B**Onæ & præstantis indolis sunt Abessini. 2. Culturâ accedente excellunt. 3. Ideò servi hujus nationis in Oriente longè pluris æstimantur, quàm mancipia aliarum nationum. 4. Qui ad Muhammedicam superstitionem seducuntur, inter Arabes & alias Africanas gentes super ingeniosos exsurgunt, & præfecti ac Duces creantur. 5. Cupidissimi sunt culturæ, & ut generosa ingenia decet, studiosissimi bonarum artium & literarum. 6. Exemplo sunt nonnulli proceres, tempore Jesuitarum, ut & Gregorius Æthiops, & 7. Acalexus juvenis quidam Abessinus Auctorem hujus operis per totam ferè Germaniam frustra quærens. 8. Ejus rei mirabilis causa. 9. Adhæc dociles sunt in qualibet arte. 10. Laudis & gloriæ cupidi, ac ob eam rem extollunt bona & dissimulant mala patriæ gentisque suæ. 11. Qui experientia & cultu destituuntur, simpliciores sunt; ac ob id mobiles ingenio. 12. Viribus animi respondet robur corporis. 13. Modico victu labores ingentes tolerant. 14. Adhæc vivaces sunt ob aëris temperiem. 15. Puerperæ in genua procumbentes enituntur infantes suos. 16. Sub zona torrida facilius pariunt femina. 17. Color non omnibus Abessinis idem, plerique nigricantes, ut ceteri Æthiopes. 18. Nonnulli subfusci, nonnulli & albicantes, sed pallidi & exsangues sunt. 19. Nigri & crispi omnibus capilli, quos summo studio comunt & ornant. 20. Stupebat Gregorius visò puerò candidis capillis præditò. 21. Infantes Æthiopum fugiunt homines albos. 22. Refert
Jean

Jean d'Espagne, Diabolum ab Æthiopibus album depingi.
 23. Sed præter Abessinici generis homines variæ aliæ nationes
 hoc regnum incolunt, videlicet 24. Judæi, qui suas Synago-
 gas & Biblia Hebræa MSS. habent atque in locis nonnullis
 munitis in Regno Samen suo jure vivunt. 25. Muhammeda-
 ni plurimi per diversa Regna sparsi. 26. Nec non Ethnici
 Christianis & Muhammedanis mixti, qui diversa nomina
 sortiuntur, Agau, Gongæ, Gafates, & 27. Gallæ, qui omnes
 moribus, ritibus & sacris diversissimi sunt. 28. Schancalæ vi-
 lissimi ferè nudi ferarum more incertis vagantur sedibus,
 29. in depressis & torridis locis. 30. Lusitani eos *Cafres* ap-
 pellant. 31. Quod nomen ex Arabica lingua exponitur.

C A P U T XV.

De variis linguis in Æthio- pia usitatis.

1. Lingua genti non una est. 2. Lingua erudita, quam illi
ጊዮዝ Gyyz, & ለጊዮዝ ለጊዮዝ *Lysana Metzbas*,
 i. e. *librorum linguam* appellant, antiquissima est. Ejus Lexicon
 & Grammaticam auctor pridem edidit. 3. Erroneè quon-
 dam Chaldaica dicta, & characteres Æthiopici malè pro
 Chaldaicis à nonnullis habiti. 4. Axumitarum olim verna-
 cula fuit. 5. Quare & nunc cum Tygrensi sive Tygrana diale-
 cto maximè convenit, pro quo mendosè apud nonnullos le-
 gitur lingua Tegiana. 6. Nos Æthiopiam, appellatione in-
 ter eruditos jam receptâ, vocabimus. 7. Cognata est reliquis
 eruditis Orientalibus, Hebrææ, Chaldaicæ, Syriacæ & Ara-
 bicæ. 8. Sed Hebræam pro matre, Arabicam pro sorore ger-
 mana agnoscit. 9. Et maximè utilis est ad explicanda voca-
 bula difficiliora Hebraica & illustrandum sacrum textum.
 10. Hodie Amharica dialectus in præcipuo usu loquendi est.
 11. Et illius ope universum Regnum peragrari potest, sicuti

C

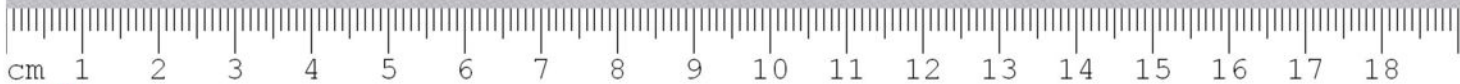
Euro-

Europa lingua Latinæ ope. 12. Exempli loco affertur Cap. XI. Luca, à Gregorio Amharicè versum. 13. Ast in scribendo antiqua illa Æthiopica tantum obtinet. 14. Qua ratione doceatur & discatur; de quo alibi. 15. Post illam qualibet ferè Provincia peculiarem habet dialectum. 16. Multæ peculiæres planè linguas. 17. Exempla earum afferuntur. 18. Ut & nonnulla vocabula ex linguâ Gallarum. 19. Arabica in Aula Regia, & inter mercatores satis nota est. 20. Græca verò vocabula cum religione fuerunt inuenta.

CAPUT XVI. *De vicinis gentibus.*

1. **P**Ræter Turcas, qui maris Erythræi littora occupaverunt, & 2. Regnum Adel, quod sequitur, 3. Gallarum natio versus Orientem habitat Abessinibus infensissima, 4. moribus & linguâ diversissima & sævissima, 5. superiori seculo invaluit cum maximo Imperii Abessinici detrimento. 6. Orientales enim Provincias, ut supra memoravimus, occupaverunt, 7. initio facto in Regno Bali, cujus finitimi erant, 8. plures occupaturi, nisi inter se discordes facti fuissent. 9. In certas enim familias seu tribus inter se dividuntur, quarum nonnullæ perpetuas inter se inimicitias exercent. 10. Comparantur cum Tartaris latrocinantibus. 11. Quia equitatu tantum valent, & è re pecuaria victum quærunt. 12. Agriculturam planè negligunt. 13. Armenta sua secum in bellum agentes & inde reducentes. 14. Nulla idola, ac nec vix quidem sacra habent; 15. si de DEO vel summo Numine universa regente ac continente interrogas, $\Phi\Phi\ddagger$ *Wak*, respondent. 16. Quæ vox Amharicè & Æthiopice $\Gamma\Gamma\Gamma\ddagger$ *Samai*, i. e. *Cælum*, redditur. 17. Nullo tamen illud cultu prosequuntur, 18. Plura de atrocitate hujus gentis referuntur, 19. $H\ddagger\ddagger\ddagger$ *Zyndschyro*, Regnum vicinum, Simiam

Amiam significat, 20. cui Rex ejus comparatur. 21. *Alaba*
Regnum finitimum & remotissimum. 22. Versus Occiden-
tem & Septentrionem vastissima occurrunt deserta, ut supra
dictum.

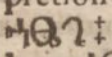
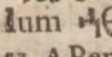
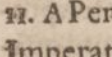
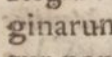
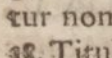
LIBER SECUNDUS

CONTINENS

REGIMEN POLITICUM.

CAPUT I.

De Regibus Abessinorum eorumque variis nominibus, titulis & insignibus.

1. Nriqua & falsa appellatio Presbyteri Johannis.
2. Istius nominis vera origo. 3. Variæ aliorum sen-
tentia refutantur. 4. Scaligeri, & 5. Golii senten-
tiæ referuntur & examinantur. 6. Non melior ea, quæ est
pretiosi Johannis. 7. Quid sit *Gian Belul*. 8. A suis salatur
 Hatzegè. 9. Nomi- ni baptismatis præmitti solet so-
lum *Hatzè*. 10. Quid sit *Aticlabassi* apud Ortelium.
11. A Persis & Indis *Padeschab* titulò honoratur. 12. An
Imperator dici mereatur. 13. Duplex Regibus nomen, ba-
ptismi & imperii. 14. Regi Davidi triplex fuit. 15. Insignia,
Regia vera & ficta. 16. Titulus antiquus & fictitius. 17. Re-
ginarum nomen honoris est *Ategè*; vel, si adda-
tur nomen proprium, *Itè*, ut *Itè Amana*.
18. Titulus ejus hodiernus, quò ipse utitur.

CAPUT II.

De diversis Regum Abessiniorum famiiliis & quidem primò de fami- lia Ethnica.

1. **C**atalogus Regum, à quibus editus fuerit. 2. Quid de eo
sentiendum. 3. Mos quarundam nationum longam
Regum suorum seriem jactantium. 4. Mendosa Regum no-
mina corriguntur. 5. Tres potissimum familiæ Regum re-
censentur. 6. Primò *Ethnica*, cujus caput fuit *Arwe-Mydr*,
i. e. *serpens*; de quo fabulosa narratio. 7. Cujus quatuor
successores enumerantur, usque ad Reginam *Maqueda*.

CAPUT III.

De familia Salomonæa, quæ origi- nem suam habuisse dicitur ex filio Regina Ara- biæ, quæ Salomonem visitatum venerat.

1. **H**istoria de Regina Arabiæ ex sacra Scriptura affertur.
2. Regina Austri à CHRISTO vocatur. 3. Traditio de
Ethiopica Regina *Maqueda* cum variis circumstantiis, ex
ipsorum Abessiniorum scriptis. 4. Ex scriptoribus Judaicis,
Philone & Josepho. 5. Ex scriptoribus Græcis. 6. Ex scripto-
ribus Neotericis. 7. Judicium Auctoris & sententiarum qua-
rundam conciliatio. 8. Obiter de Regione *Sabæa* & antiquis
Abessiniorum sedibus. 9. Hæc ergo *Maqueda* filium conce-
pisse fertur ex *Salomone* Israëlitarum Rege, dictum *Menilec*
Ibn-el-Hakim quod Arabicum est, ملك ابن الحكيم
i. e. *Melecus Filius sapientis*, scil. Regis *Salomonis*. 10. Ab hoc
stemma suum derivant etiam hodierni Reges Abessinorum,
seque vocant Reges Israëlitos. 11. Successorum nomina re-
cen-

cenſentur. 12. Hos continuo ordine regnaſſe tradunt, uſque ad natum CHRISTUM, & poſt eum, 900. annos, quo tempore ſucceſſio aliquamdiu fuit interrupta, ut mox dicetur. 13. Bazenum Regem tempus nativitatis CHRISTI nobilitavit. 14. Poſt eum in primis claruit Calebus, Græcis ſcriptoribus Eleſbaan, ſanctitate vitæ & Chriſtianæ religionis propagatione illuſtris. 15. Iſtius ſucceſſores recenſentur uſque ad tempora Delnoadi.

C A P U T IV.

De familiâ Zagæâ & Regibus ex illa oriundis.

1. **P**oſt Delnoadum nova cœpit familia Zagæa dicta; 2. per trecentos & quadraginta annos Regno potita. 3. Iſtius Reges recenſentur. 4. Inter quos præcipuæ famæ ደንዳኝ Dygna Michaël & ነጋሥት Nywaja-Chryſtos, quorum in Liturgiis Æthiopum adhuc mentio fit. 5. Lalibela felicitate regiminis & exſtructione magnificorum templorum famam apud poſteros adeptus eſt. 6. ነጋሥት Naacueto-laab à Poëta Æthiopico celebratur.

C A P U T V.

De familiâ Salomonæâ reſtituta, & hodiernorum Regum Genealogiâ.

1. አምላክ Icon-Amlacus, hoc eſt, Imago DEI, ex familiâ Salomonæâ oriundus circa annum CHRISTI mil-leſimum & trecenteſimum, Regnum ſibi poſterisque ſuis rursus firmavit. 2. Succeſſoris ejus ዳጋብያጌ Jagbya-Zyonis etiam in Liturgiis Æthiopum fit mentio. 3. Zara Jacobus miſſis ad concilium Florentinum Legatis claruit. 4. Hujus ſucceſſores ex Liturgiis Æthiopum recenſentur. 5. Sub Nao-

do Lusitani primū in Abessiniam intravere. 6. David, aliā Libna-dynghyl, vel potius mater ejus Helena, amicitiam & foedus primus illis obtulit. 7. Sub finem vitæ infelicissimus, nam à Graino Muhammedano ferè omnibus regnis exutus fuit. 8. Filio ejus Claudio Lusitani opem tulere. 9. Hujus tempore res Abessinorum restitutæ. 10. Menas, Æthiopice **ሙና** Minas frater successit, cognomento *Adamas Saghed*, i. e. *Adamas venerabilis*, malè à nonnullis *Adam* vocatus; alienissimus à Romana religione. 11. Huic successit filius **ሠረጸ ልግና** *Seriza dynghyl*, cognomento Malec-Saghed. 12. Illo sine filiis legitimis mortuo creberrima bella civilia orta. 13. Nam dubitatum fuit, utrum fratris filium **ሐገኒል** *Zadynghyllum*, an filium ejus naturalem Jacobum septennem adhuc, ac propterea **ሐገኒል ነገሠት** *Hyrtzân Nygus*, i. e. *Regem infantem* dictum, mallent. 14. Sed proceres Regni plus sibi potentia apud hunc, quàm illum, pollicentes, capto Zadynghylo, Jacobum infantem prætulere. 15. Mox poenitentia ducti cum adolescentem factum minus sibi faventem haberent, eum in exilium egerunt, Zadynghylo in Regnum revocato. 16. Sed cum nec hic satisfaceret illis, auctore Zasylassè rursus deficiunt, atque Regem suum, prælium ausum, occidunt. 17. Duæ dehinc factiones, aliis Jacobum reposcentibus: aliis Susneum Basilidis filium Menæ Regis nepotem præferentibus. 18. Frustra tentatâ concordia armis transigitur, Susneus prælio victor solus Regno potitur. 19. Atque is est, qui Patriarcham Jesuitam Alfonsum Mendez, Lusitanum, Româ missum, suscepit, & 20. Romanam religionem invitis popularibus obtrudere conatus est. 21. Hinc atrocia bella & foedæ seditiones ortæ. 22. Quibus fatigatus, sub finem vitæ Alexandrinam religionem revocavit; & 23. Basilidi filio, Romanensibus adverso, Regnum reliquit, de quibus infra fusius agetur. 24. Tabula Genealogica horum Regum, à Rege Alexandro, usque ad nostra tempora

pora inferitur. 25. Impostoris Tzaga - Christi Jacobi Regis filium sese ferentis (qui tamen in Galliâ circa annum 1636. pro legitimo Principe Æthiopico habitus, & magno honore affectus fuit) historia, in Gallia anno CHRISTI 1635. edita, ceu fabulosa refellitur. 26. Quis ille demum fuerit. 27. Quo pacto fraudi fidem fecerit & quem exitum habuerit. 28. Epitaphium ejus ludicrum.

CAPUT VI.

De jure ac potestate Regis circa sacra & profana.

1. **A**bsoluta Regis est potestas tam in civilibus, quam Ecclesiasticis; 2. idque exemplis declaratur: nam summum sacrorum jus exercet. 3. Edicta de rebus sacris promulgat. 4. Sancit & abrogat, quæ utilia vel secus videntur. 5. Synodos clericorum convocat. 6. Metropolitam, ex Ægypto suâ auctoritate vocatum, confirmat. 7. In eum & omnes clericos jurisdictionem Ecclesiasticam exercet. 8. Eos punit pro ratione delictorum. 9. In secularibus nullas leges positivas agnoscit. 10. Nullos Regni ordines habet. 11. Pacis bellique summus est arbiter. 12. Regalia minora omnia in ejus manu sunt. 13. Venatione tamen neminem prohibet.

CAPUT VII.

De potentiâ Regis Abessinorum & creditibus Regis.

1. **Q**uanta sit Regis potentia, ex superioribus colligitur. 2. Multum quidem debilitata ob tot Regna, vi Galliarum amissa. 3. Eam tamen adhuc maximam fore, si industria & ratio adhiberetur. 4. Posset etiam Christianis Principibus usui esse, ad infringendam vel divertendam Turcarum

sum

rum potentiam. 5. Grande peccatum Abessinorum, quod portus & Insulas maris rubri Turcis cesserint. 6. Atque sic semet commercio cum Europæis privaverint. 7. Reditus Regii in proventibus naturalibus Regionum consistunt. 8. Auri maxima vis ex Ynarya & Damiota provenit. 9. Ex nonnullis Provinciis equi & jumenta præstantur. 10. Ex aliis coria boum. 11. Ex aliis frumentum redit. 12. Pecuniam nullam cudunt. 13. Aurum ponderant unciiis, ut infra docebitur.

CAPUT VIII.

De urbe Axumâ.

1. Ἀξούμη † Axuma antiqua Æthiopiæ Regia. 2. Malè Cassimo in tabulis, abjecto à Lusitanis A tanquam articulo suo & additâ, ut solent, terminatione suâ O. 3. Vestigia ejus hodierna. 4. Monumenta quædam & inscriptiones antiquæ. 5. Situs, & à mari distantia. 6. Incolæ ejus. 7. Abessinos inde Axumitas dictos, supra monuimus. 8. Etiam nunc Reges in ea coronantur. 9. Quonam pacto id fiat. 10. Aliàs nullæ in Abessinia urbes, ac vix oppida. 11. Vicatim enim habitatur. 12. Mirantur Abessini urbes stabiles & quidem magnas dari posse, & cur?

CAPUT IX.

De aulâ Regis & officiis aulicis.

1. Palatiis in Abessinia carent, 2. & propterea sub tentoriis habitant Reges. 3. Patres Societatis primam stabilem domum Regi exstruere cœperunt. 4. Mensa Regia & conviviendi ratio. 5. Ubi Psalterium, loco precum, sæpè integrum recitatur. 6. Quo pacto id sine mora epularum fiat. 7. Modus excipiendi Legatos. 8. Regii ministri. 9. Ἐπίσκοπος † Ras summus belli Dux.

CA-

CAPUT X.
De castris Regiis.

1. **C**Astra Regia describuntur. 2. Comparantur cum urbe quadam ambulatoria. 3. Eorum semper eadem est dispositio. 4. Idem vici semper atque plateæ, eademque insulæ ac fora. 5. Ratio movendi castra & proficiscendi. 6. Castrorum metator, Amharicè *Titaurari*, præcedit, & eligit locum commodum. 7. Deinde Regii tantum tentorii signum ponit. 8. Ex eo enim quilibet cognoscit & mensurat suum tendendi locum. 9. Ubi superioribus annis castra fuerint.

CAPUT XI.
De re bellicâ Abessinorum.

1. **C**Rebra Abessinorum bella. 2. Modus ea gerendi tempore æstatis tantum, nam tempore hiemis ob densissimas pluvias & inundationes fluminum ab armis cessatur. 3. Arma. 4. Impedimenta & commeatus. 5. Equitatus, ubi de modo equitandi eorumque tympanis æneis. 6. Peditatus, in quo, ob montes, maximum robur. 7. Pulveris pyrii & sclopetorum aliquis apud illos, sed exiguus, usus.

CAPUT XII.
De bellis superiori seculo gestis.

1. **B**ella quædam antiqua præmittuntur. 2. Historia belli exitialis sub Davide Rege cum Graino Duce Muhammedano. 3. Cui immortalis Rex præcipuis Regnis exutus. 4. Illud continuatur sub Claudio. 5. Et tandem finitur opus Lusitanorum. 6. Qui summoperè laudantur. 7. Bella sub Mena Rege. 8. Bella internecina cum Gallarum gente. 9. Continuatur sub Malec-Saghedo. 10. Bella civilia tempore Jacobi, Zadynghyli & Susnei. 11. Bella ob mutationem religionis exorta sub Susneo. 12. Res gestæ sub Basilide. 13. De reliquis alibi.

D

CA-

CAPUT XIII.
*De fœderibus Abessinorum
 cum Lusitanis.*

1. **Q**uomodo Lusitani innotuerint eis, & illi vicissim Lusitanis. 2. Qui primum ex istis, & quâ occasione in Abessiniam venerint. 3. Legatio prima Abessinorum in Lusitaniam. 4. Lusitanorum vicissim in Abessiniam. 5. Quam secuta est alia Abessinorum ad Lusitanos. 6. Deinde ad summum Pontificem, Alvarezio Lusitano Legato. 7. Alia tempore belli Adelenis, rursus Lusitano quodam internuncio. 8. Legatio tempore Jesuitarum tentata eventu caruit. 9. Iter illius describitur ex Tellezio. 10. Fœdera cum vicinis ferè nulla. 11. Europæos quidem olim amaverunt, nunc post ortam cum Patribus Societatis contentionem omnes suspectos habent, 12. Clericos maximè & religiosi votis obstrictos. 13. Quos probant uxorem offerendo.

CAPUT XIV.
De Præfectis Provinciarum.

1. **V**aria Præfectorum nomina & tituli pro diversitate regionum diversi. 2. Dig-asmaig quid? 3. Schum quid? 4. Tigremahon, 5. Barnagasso, 6. Ambian Cantiva, 7. nomina sunt Præfectorum mendosissima, in tabulis tamen Geographicis, regionibus ipsis, quibus præsunt, ridiculè imposita. 8. ቡጋና ራስ Bugna Ras, Præfectus Bugna, talis fuit Tzaga-zaab.

CAPUT XV.
De vasallis & subditis.

1. **R**egulos quosdam olim tributarios sibi habuerunt Reges Abessinorum. 2. Hodie ferè nullos. 3. Omnes enim pari

pari jure subjecti sunt. 4. In omnibus enim, si religionem excipias, obtemperant. 5. Ita ut hic unus Dominus sit & reliqui servi. 6. Nec Magnates fastidiunt nomen *M^l† Gebr*, quod servum, & quemvis alium famulum vel subjectum designat. 7. Lepida historia de Lusitano quodam id nominis detrectante. 8. Desideria sua Regi exposituri, loco literarum, supplicum, vocibus quibusdam, iisque pro diversitate regionum diversis, dormientem eum summo mane inclamant, audiri se flagitantes. 9. Quo signo subjectionem suam significant. 10. De variis pœnarum generibus, quibus maleficos coërcent. 11. De tributis & vectigalibus supra actum.

LIBER TERTIUS DE REBUS ECCLESIASTICIS ABESSINORUM.

CAPUT I.

De priscâ Abeffinorum religione, & num ritus Judaicos à Judæis hauserint?

1. **R**itus Judaici recensentur. 2. Sententia eorum, qui censent à tempore Salomonis profectos esse tales ritus. 3. Circumcisione gentes plurimæ utuntur sine scientia originis. 4. Abstinencia à carne suillâ aliisque cibis vetitis apud Abeffinos lege Mosaica non defenditur. 5. Ciborum usum inter homines non esse eundem. 6. Feriationem Sabbathi cum die Dominica etiam in primitiva ecclesiâ fuisse usitatam. 7. Frater fratris defuncti uxorem ducere solet, more Judaico. 8. Ipsa Regis Claudii confessio super præcipuis ritibus Judaicis cum versione & commentario Auctoris jam edita fuit. 9. De coloniis quibusdam Judæorum in Abeffiniâ.

D 2

CA

CAPUT II.
*De Abessinorum conversione ad fidem
 Christianam, quando facta fuerit.*

1. **C**ensent nonnulli conversionem eorum auctore Eunucho Reginae Candacis factam. 2. Commune id nomen fuit Reginae Aethiopiae. 3. De qua parte Aethiopiae id accipiendum sit. 4. Scaligeri hac de re sententia, 5. cui auctor assentitur. 6. Traditio de praedicatione Evangelii à Matthaeo Apostolo facta Abessinibus planè est ignota. 7. Verissimam sententiam esse, tempore Athanasii per S. Frumentium, quem vocant *Ἐὐφῤῥῆμ* *Fremonatos*, cognomento *Ἀββᾶ* *Abba-Salamà* Abessiniam ad fidem CHRISTI conversam, 8. & quidem omnium primò Regnum Tygre, cujus Regiam diximus fuisse Axumam. 9. Historia illius narratur. 10. Docetur id ex ipsis Aethiopum scriptis. 11. Carminibus insignis cujusdam Abessinici Poetae. 12. Scriptoribus Ecclesiasticis Gracis. 13. Item Ruffino, aliisque.

CAPUT III.
*De incrementis Christianismi in
 Abessinia & origine vitae monasticae.*

1. **P**ost S. Frumentium novem viri sancti ex Aegypto in Aethiopiam Evangelium praedicandi causà pervenerunt. 2. Eorum nomina recensentur, prout mutatis prioribus ab Abessinibus illis imposita fuerunt. 3. S. Pantaleontis (cujus nomen retinuerunt) sepulcrum, 4. in sacello *Ἄββᾶ* *Beta-Pentaleon*, i.e. *ad S. Pantaleontis*, dicto. 5. Post hos & alii Doctores famam propagatæ doctrinae Christianae meriti sunt. 6. De quibus miracula quaedam portentosa narrantur. 7. Sancti & Martyres plurimi, Aethiopibus tantum notis, memorantur. 8. Praecipuè claret *Ἰωάννης* *Usparyt* *Tecla*.

Tecla-Hajmanôt, vitæ monasticæ instaurator, qui vixit circa annum CHRISTI 620. 9. Ab illius temporibus monasteria plurima passim exstructa. 10. Unus tantum ordo Monachorum in Abessinia est, s. videlicet *Antonii*. 11. Ast duo reformatores seu restauratores illius, nimirum modò dictus *Tecla-Hajmanôt* & *Abba Enstathius*. 12. Illius Sodales quendam habent velut Generalem seu Sodalitatis suæ Principem magnæ in Abessinîa dignationis, quem vocant *Ἰσχυρὸς Ἰσχυρὸς* *Itschegé*, qui sedem suam olim habuit in *Ἰνζῶν* *Ἰνζῶν* *Debra-Libanos*, in monasterio, *Mons Libani* dicto, in Regno Schoa. 13. Hujus verò sectatores Generalem non habent, quilibet enim Abbas sui monasterii supremus est. 14. Monachorum cultus, proventus, ædificia, instituta ab Europæis diversissima. 15. Calibes colonos potiùs dixeris, quàm Monachos. 16. Nomina præcipuorum monasteriorum tam antiquorum, quàm hodiernorum, ut *Ἰνζῶν* *Ἰνζῶν* *Monasterium Bizen*, Lusitanis corruptè *La Vision*, *Ἰνζῶν* *Ἰνζῶν* *Halle-luja*, & alia.

CAPUT IV.

De libris sacris Abessinorum.

1. Biblia integra habent, quorum partes & libri recensentur. 2. Versa in *Ἰνζῶν* *Ἰνζῶν* *Lysana-Gyyz*, seu *Ἰνζῶν* *Ἰνζῶν* *Metzhas*, i. e. *Linguam eruditam* sive *librorum*, de qua supra. 3. Versio Vet. Testamenti ex Græcâ LXX. Interpretum facta, 4. & quidem secundum Exemplar Alexandrinum, 5. tempore Athanasii, ut videtur, non autem tempore Apostolorum. 6. Versionem Novi Testamenti ex Textu Græco authentico factam habent quidem, sed nondum pura & integra in Europam est inuenta. 7. De editione Romanâ, ex qua Londinensis desumpta, iudicium. 8. Deinde in præcipua veneratione apud illos sunt tria Concilia prima Oecumenica. 9. Eaque cum Novo Testamento apud illos unum volumen

D 3

con-

conficiunt, quod vocant ሐዲስት i. e. *Novum*. 10. Tomus Conciliorum insignis Æthiopicè conscriptus auctoritate *Zera-Jacobi* Hierosolymam missus. 11. Cujus Præfatio Axumæ scripta Æthiopicè cum versione Latina hîc editur; & summa libri capita recensentur. 12. Is nunc Romæ in ædibus Abessinorum extat. 13. Quæ in Vaticano sitæ sunt post Basilicam S. Petri juxta ædem S. Stephani. 14. Posthæc maximæ auctoritatis & velut compendium Religionis habent librum, cui titulus ሀይዋት ሕድድ ሐይማኖት *Hajmanota Abau*, i. e. *Fides Patrum*. Quo velut fundamento innixi fuerunt in controversiis cum Patribus Societatis JESU. 15. Præterea alios sacri argumenti libros permultos habent, veluti Martyrologia & vitas Sanctorum, quæ ሰነድ ሰነድ i. e. Synaxaria vocant. 16. ሙሉ ሐዲስት ሕይወት *Metzhasa Henok*, i. e. *Liber Enoch*, quem Clarissimus Peireskîus (teste Gassendo in vita ejus) tantis sumtibus sibi comparavit, erroneum habet titulum. 17. Illius libri Exordium hîc exhibetur, 18. mirificè distortum & divulgum, ut divinatore prius, quàm interpretem auctor egerit. 19. Occurrunt etiam nonnulli supersticiosi, qualis est libellus ጸሐፊት ረዕዮት *Zalota Rykêt*, i. e. *Precationes superstiosæ* fictis absurdisque nominibus, ceu divinis & angelicis, virtutem tribuens. 20. Specimen ejusdem hîc editur.

CAPUT V.
De religione Abessinorum, quæ
nunc inter illos obtinet.

1. **M**iræ & fabulosæ de Abessinorum religione priscorum relationes. 2. De spuria confessione fidei Tzaga-Zaabî, edita primùm à Damiano Goëz deinde recusa in Hispania illustrata; quâ visâ & auditâ sæpè stomachabatur Gregorius. 3. Illi enim præcipua de religione & moribus Abessinorum ex variis auctoribus, auctoritate Serenissimi Principis ERNESTI

NESTI p. m. excerpta proponebantur. 4. De genuinâ Confessione Regis Claudii. 5. Qua occasione & quo tempore edita & missa fuerit. 6. De Symbolo fidei Christianæ apud illos usitato. 7. Summa religionis capita, ex illorum scriptis, auctoritate hodiernorum scriptorum, adeoque ipsorum Jesuitarum testimoniis hic eduntur. 8. Præter Scripturam sacram pro normâ doctrinæ suæ habent tria Concilia Occumenica. 9. Chalcedonense rejiciunt; de quo infra. 10. In articulis de DEO & Persona CHRISTI, 11. ut & in articulo de justificatione hominum seu veris salutis nostræ causis puriores sunt Abessini, quàm nonnulli ad hoc tempus putârunt. 12. CHRISTUM enim verum & perfectum DEUM, nec non verum & perfectum hominem esse in una indivisa persona sine confusione & commixtione affirmant. 13. Duas tamen naturas in eo dari negant, cujus rei declaratio infra affertur. 14. Processionem Spiritus S. à Filio pariter ac Græci negant: Spiritum tamen Sanctum æquè Spiritum Filii ac Patris, & Personam per se subsistentem esse, libentissimè fatentur. 15. Negationis ratio docetur. 16. Doctrina eorum de Sacramento. 17. In specie de Baptismo. 18. Communionem sub utraq; specie laicis omnibus promiscuè administrant. 19. Angelorum novem ordines esse censent. 20. Sententia eorum de statu animarum post mortem. 21. Purgatorium disertè negant; disceptatio super eo cum Jesuitis infra affertur. 22. Pleriq; tamen haud perfectam beatitudinem ante reversionem animarum in corpora i. e. ante resurrectionem beatis tribuunt. 23. Institutio puerorum & neophytorum catechetica. 24. De ipsorum cum Ecclesiis Græca & Latina consensu vel dissensu infra pluribus.

CAPUT VI.

De constitutione & formâ regiminis Ecclesiastici in Æthiopia.

A. Penes

1. **P**enes Regem summam potestatem Ecclesiasticam in
 Ethiopia esse, supra dictum. 2. Consilio tamen utitur
 Abbuna: sive Metropolitæ à Patriarcha Alexandrino missa.
 3. Hujus nunc miserabilis sub Turcis in Ægypto est conditio,
 quæ prolixè describitur. 4. Metropolitæ Ethiopici munus
 potissimum in conferendis ordinibus consistit. 5. Post hunc
 præcipua auctoritas penes antistitem summum Monachor-
 um, quem titulo *Ἄρχιεπίσκοπος* *Itsebege* honorari supra memo-
 ravimus. 6. *Ἐπίσκοποι* *Komosân* & *Ἐπίσκοποι* *Debtarât*
 Præpositis & Canonicis Ecclesiæ Latinæ ferè respondent. 7. *Ἐπίσκοποι*
Nybrê Decanus esse videtur. 7. De Presbyteris, Dia-
 conis & Subdiaconis, itemque Lectoribus præcæ Ecclesiæ,
 quorum in Tomo Conciliorum supra allegato mentio fit.
 8. Sacerdotes in publico crucem gestant. 9. Uxores quidem
 ducunt, sed ad vota secunda non transeunt.

C A P U T VII.
*De ritibus & ceremoniis Eccle-
 siæ Ethiopicae.*

1. **D**E ritu Baptismi. 2. Quid de annuâ rebaptizatione, quæ
 vulgò Æthiopibus imputatur, sentiendum sit. 3. Con-
 fessio, si tria peccata excipias, generalissimè peragitur. 4. Au-
 ricularis ignoratur. 5. De ritibus S. Coenæ, cui stantes inter-
 sunt. 6. Quo genere panis & vini utantur. 7. De Orationi-
 bus tempore Eucharistiæ recitari solitis. 8. Quarum una &
 altera cum versione Latina hic inseritur. 9. De feriatiōe
 Sabbathi, 10. & diei Dominicæ; quo pacto peragatur, & quæ
 lectiones sacræ legantur. 11. De tintinabulis eorum. 12. De
 Musica sacra. 13. De jejuniis feriæ quartæ & sextæ. 14. De
 quadragesima, aliisque annuis jejuniis. 15. De Æthiopum Festis,
 & 16. fastis, ubi plura de martyrologio eorum. 17. De invoca-
 tione Angelorum & Sanctorum, & 18. in primis de B. Mariæ
 Virgi-

Virginis cultu nimio. 19. Imagines tantum pictas in templis
admittunt. 20. Statuas & signa Sanctorum haud secus ac
idola detestantur. 21. De conjugio eorum & ritibus nuptia-
libus. 22. De divortiis. 23. Ritus sepeliendi mortuos.

CAPUT VIII.

De secessione ab Ecclesiâ Græcâ.

1. **S**ecessionem à Græca Ecclesia, occasione Concilii Chal-
cedonensis, 2. longè aliam ob causam, quàm vulgò Græ-
ci ac Latini Scriptores referunt, factam fuisse, Abessini tra-
dunt. 3. Duas Naturas in CHRISTO dari verbis inficiantur,
re ipsa agnoscunt. 4. Divinitatem & humanitatem in una
Persona sine commixtione & confusione aut immutatione
asserentes, divinitatem $\Phi\acute{\upsilon}\sigma\iota\varsigma$ seu naturam, i. e. natum quid-
piam esse negant. 5. Atque sic statum controversiæ inter Dio-
scorum Patriarcham Alexandrinum & Patres Concilii Chal-
cedonensis non rectè formatum: & exinde causam schisma-
tis exortam fuisse agebat Gregorius. 6. Plura de hoc Diosco-
ro narrantur. 7. At quoad processionem Spiritus Sancti à Fi-
lio cum Græcis faciunt, ut suprà dictum fuit.

CAPUT IX.

De contentione, quæ Abessinis inter- cescit cum Ecclesiâ Romanâ, præsertim cum Patri- bus Societatis JESU, usq; ad initium hujus seculi.

1. **C**um Ecclesiâ Latinâ neque discordiam neque concor-
diam olim coluere. 2. Nullum enim Ecclesia Æthio-
pica, utpote colonia Ecclesiæ Alexandrinæ, cum illa com-
mercium habuit. 3. Duobus tantum abhinc seculis ad Roma-
nos Pontifices Legatos misere. 4. Sicuti fecit Zera Jacobus

E

ad

ad Eugenium IV. sub finem Concilii Florentini circa annum 1439. sed sine ullâ re memorabili gesta. 5. Rex David ad Clementem VII. & Paulum III. epistolas scripsit, 6. amicitiam & foedus orans. 7. Cùm verò illius Legati, utpote Romani generis homines, summo Pontifici subjecti, officia & studia Davidis Regis liberaliter offerrent, 8. id Romanenses multò liberaliùs interpretati, obedientiam præstitam (quæ illis omnimoda in sacris subjectio est) vocavere. 9. Hinc concepta spes quasi indubitata conversionis seu reductionis, ut illi loquuntur, Ecclesiæ Æthiopicae ad Ecclesiam Romanam. 10. In primis verò Fundator Societatis JESU, Ignatius Loyola, curam hujus negotii enixè suscepit. 11. Et licet quidam Johannes Bermudes jam creatus esset Patriarcha Alexandrinus, cui cæteroquin Æthiopia paret: 12. annitente tamen Rege Lusitaniæ præter instituta Societatis, dignitatem Patriarchalem Æthiopicae uni ex sociis suis Johanni Nunnes Barreto & post eum Andreæ Oviedo conferri sivit. 13. Iste Episcopus adhuc & Patriarchæ successor destinatus cum sociis nonnullis præmissus, & à Rege Claudio benevolè exceptus fuit. 14. Mox cum de subjectione ejus Pontifici Romano debita & mutatione Religionis apertè ageret, planè contemptus fuit. 15. Nunquam verò prohibitus suæ gentis hominibus sacra administrare. 16. Donec cum sociis sub finem superioris seculi supremum diem obiret.

CAPUT X.

De novâ missione, ejusque successibus usq; ad adventum Patriarchæ Romani.

1. Cùm novò seculò nova spes affulsit Patribus Societatis Coptatum tandem scopum assequendi. 2. Missione enim repetita, Pater Petrus Pays præ reliquis solertiâ ingenii variisque artibus pollens Regem Zadyngylum sic devinxit, ut
lite-

literas daret ad summum Pontificem, obedientiam, ut illi vocant, pollicentes. 3. Quibus Romæ visis, non dubitatum amplius de Patriarchâ novò constituendo. 4. Interim in Abessiniam diversa colloquia super articulis controversis inter Patres Societatis & Doctores Abessinorum habita. 5. Iis verò plerumque in irritum cadentibus, & utraque parte de victoriâ gloriante; Rex Susneus à partibus Jesuitarum constanter stetit. 6. Verùm hoc pacto popularium suorum animos prorsus à se abalienavit. 7. Etenim Ælius, Regis gener, primus defendendæ priscæ religionis causâ arma sumsit; 8. sed prælio vincitur & occiditur, unâ cum Metropolitâ Æthiopiæ, Abbuna Simeone. 9. Prorex Bagemdrensis, religionis causâ in Regem arma, sed infelicitè, movet. 10. Post illum Damentenses haud multò feliciores. 11. Igitur adversariis illis & rebellibus victis, non ultrâ dubitavit Rex edictum promulgare de introducendâ Romana religione, abrogatâ Alexandrinâ. 12. Sed magis magisque commotis popularium animis, alius insurgit Cabraël non meliori fortunâ, ac præcedentes, usus.

C A P U T XI.

De adventu Patriarchæ Romani in Abesiniam, & rebus sub eo gestis.

1. **L**Ætis his nunciis acceptis, Patriarcha Romanus, qui jam Goam in Indiam pervenerat, non ultrâ cunctandum, ratus, in Regnum intravit. 2. Erat is Alfonsus Mendez, Lusitanus, corporis & animi dotibus præclarus. 3. A Regiis ministris festo cultu excipitur, prosperrimosque initiò successus habuit. 4. Primùm novi Patriarchatûs facinus fuit, Regis Susnei, ejusque fratris Râs seu Principis Sylla-Christi & Filii Regis primogeniti Basilidis sacramentum, quod Papæ Romano, ut Vicario CHRISTI & Ecclesiæ universalis Pastori summo, dixere. 5. Quod exemplum Magnates, sed pleriq;

E 2

simu-

simulantes, secuti sunt. 6. Patriarchæ consilia pro stabilien-
da nova inter Abessinos religione. 7. Confirmatio baptiza-
torum more Romanò peragitur. 8. Rustici cujusdam ridicu-
la querela de effectu alapæ tunc sibi inflatæ. 9. Diversa Je-
suitarum cœnobîa ædificantur. 10. Variæ artes novæ demul-
cendis Abessinorum animis introducuntur. 11. Sed forte
actâ comœdiâ in scenam introducti Diaboli Abessinos magis
exterruerunt, quàm exhilararunt. 12. Numerus profelytorum,
sed plurimorum fictorum, in immensum augetur. 13. Quo
successu Patres Societatis latî, omnes omninò ritus Alexan-
drinos abrogaverunt, & contradicentes, ceu hæreticos, ana-
themate percusserunt. 14. Hinc denuò in toto Regno turba-
tum. 15. Ἰωάννης Γεωργίου Tecla-Georgius, Prorex Ty-
grensis, seditionem contra Regem movet, ac ob id summo
supplicio afficitur. 16. Nihil territus hoc exemplo Melca-
Crystos Regius juvenis, caput se facit rebellium Agavum
Bagemdræ. 17. Horum exemplum secuti Lastenses, atrox &
diuturnum bellum cœperunt, quod causam dedit expulsionî
Jesuitarum.

CAPUT XII.

De restitutione Religionis Alexandri- na, abrogatâ rursus Romanâ Patribusq; Socie- tatis cum Patriarchâ suo in exi- lium actis.

1. **T**Ot tantarumque seditionum & rebellionum tandem
pertæsus Rex Susneus, Alexandrinam Religionem uni-
cuique liberam permisit. 2. Præsertim cum intelligeret, po-
testatem edicta de rebus sacris promulgandi, adeoque sum-
mum sacrorum jus, à se majoribusque suis quietè posses-
sum, in dubium vocari. 3. Remedia à Patribus quæsitâ, in-
dulgentia communionis sub utrâque specie, conjugii Sacer-
dotum, & quæ aliàs adiaphora habentur, initio fortassis pro-
futura

futura, rebus jam desperatis frustra fuere. 4. Moritur Susneus & cum eo omnis Patrum favor, quibus in exilium actis, prisca religio Alexandrina, petito ex Ægypto Metropolitā, ubiq; restituitur, 5. miseris Lusitanis sine Sacerdotibus relictis. 6. Quæ omnia tanta animorum contentione peracta, ut etiam circumcisionem aliquandiu intermissam repeterent, quamvis, ut diximus, Abessinii sacer ritus non sit. 7. Carmen Æthiopicum super ea mutatione decantatum. 8. Patriarcha egressus obviam habuit in Insula Suaquen novum Metropolitam Alexandrinum, 9. eumque comitantem Petrum Heilingium Lubecensem. 10. Is Arabice *معلم بطرس* Muallim Petros, i. e. Doctor Petrus appellatus fuit. 11. Post acrem cum isto disceputationem Patriarcha ad Abessinos suos sequaces conversus, ingemuit, inquiens: Nunc prorsus Abessiniam in extremam hæresin prolapsuram. 12. Historia ejus, & quam gratus fuerit Abessinii refertur. 13. Interim Patriarcha vix à Turcarum avaris manibus eluctatus in Indiam secessit, 14. in Abessinia clam relictis sociis nonnullis, 15. qui omnes variis casibus miserè perierunt. 16. Illius ad Gregorium Abessinum literæ, ex Ind à Gotam delatæ, 17. statum Abessiniae illius temporis delineant. 18. Conatus trium Capuccinorum in Abessiniam tendentium. 19. Qui Suaqueni à Bassa Turcarum capite multati fuerunt. 20. Novissima ex Abessinia relatio.

LIBER QUARTUS DE PRIVATIS ABESSINORUM REBUS ET IN SPECIE DE OECONOMICIS.

CAPUT I.

De re literariâ Æthiopum.

De literaturâ sacrâ supra actum. 2. De scripturâ & literis Æthiopum earumq; origine differitur. 3. Anarchici characteres quinam sint. 4. Libri præter sacros

E 3

eros pauci. 5. De ἱερῶν ἱερῶν ἱερῶν ἱερῶν *Sausan*, i. e. Vocabulario sive nomenclatore Abessinorum. 6. Nulla ibi præter eruditæ suæ linguæ rerumque sacrarum studia. 7. Quibus & Regios liberos imbuunt. 8. Jurisprudentiam consuetudine & more majorum æstimant. 9. Medicinam & Philosophiam pariter ignorant. 10. Quibus Medicis Rex ægrotus utatur. 11. Remedium catholicum contra pestem habent. 12. Dogmata nonnulla physica Abessinorum, in specie de anima hominum duplici, recensentur. 13. Eorundem absurda opiniones de astris & systemate mundi. 14. Poësin magnificiunt, sed tantum facram. Exempla aliquot afferuntur, præter carmina per totum hoc opus sparsa. 15. Enigmatibus & proverbiiis delectantur, quorum aliqua Gregorius recensuit. 16. Desiderium eorum discendi linguam Latinam. 17. Arabicam linguam usu discunt. 18. Eamque in aula Regis cum exteris usurpant. 19. Quin & Arabes ipsi fabulas suas Muhammedicas Arabicâ linguâ, sed literis Æthiopicis, scriptas Abessinīs tradere satagunt. 20. Exemplum istius rei producit. 21. Ratio epistolarum privatim scribendarum. 22. Nomina Abessinorum tam virorum, quam feminarum significativa fere sunt omnia. 23. Exempla afferuntur.

CAPUT II.

De re domesticâ Abessinorum, victu, amictu & habitatione.

1. **C**ibi illis plerunque viles & exiles sunt. 2. Plurimi lactiniis victitant. 3. Multi carne crudâ, sed benè salsa ac piperata utuntur. 4. Temperamentum aëris efficit, ut butyrum & caseum optimum facere possint. 2. Quò pacto id fiat. 5. Difficillimus molendi modus, ex quo veterum datio in pistrinum intelligi potest. 6. Feminarum id officium est; 7. Viri contrà lavant vestes lineas, quod in nostris regionibus feminae fa-

na faciunt. 8. Potus paullo lautior. 9. Hydromeli enim conficiunt, ob copiam mellis. 10. Et speciem cerevisiae albae $\text{8} \Delta$ $\text{Z} \ddagger$ Tzel, dictam sine lupulo coquunt. 11. Post epulas demum potare incipiunt, idque non mediocriter. 12. Vestitus, si opulentiores & clericos praecipuos excipias, non minus tenuis est. 13. Habitatio pauper. 14. Villae humiles ex maceria & argilla constructae, & stramine tectae. 15. Nobiliores sub tentoriis, 16. Cafri sub dio agunt.

CAPUT III.

De artibus mechanicis & opificiis.

1. **O**pificia difficulter exercentur, ubi nullae urbes. 2. Rarissima igitur sunt in Abessinia, nam quilibet, sicut primaevis temporibus sibi ipse, vel domesticorum, in primis servorum, ministerio necessaria parat. 3. In castris eapotentissimum opificia exercentur, quae ad bellum & quotidianum usum necessaria. 4. Sed nulla ibi opificum collegia aut societates. 5. Quam quisque artem exercet, eam filios suos docet. 6. Architectura olim satis nota fuit, ut ex ruinis urbis Axumae & magnificorum templorum passim apparet. 7. Postea ob Regum crebra & longinqua itinera exolevit, donec Patres Societatis eam restaurarent, & calcem, in Abessinia antea incognitam, reperirent. 8. Gregorii responsio ad interrogationem Ducis Saxoniae ERNESTI, p. m. quid de Europaeorum rebus potentissimum exoptaret Rex Abessiniae?

CAPUT IV.

De itineribus & profectiionibus

Abesinorum.

1. **E**xtra patriam suam sponte non proficiscuntur, 2. nisi forte Hierosolymam devotionis causa, 3. olim frequenter, hodie raro. 4. In Abessinia mulis tantum itinera conficiuntur.

4. Plaustrorum aut carrorum, ut & carpentorum & rharum usus nullus; causa supra dicta. 6. Opulentiores omne instrumentum secum vehunt. 7. Hospitia & diversoria in toto Regno nulla. 8. In pagis hospites alternis vicibus constituuntur, qui pauperes suscipiant. 9. Jocosa historia quorundam simplicium Abessinorum à caupone quodam Romæ gratuito se invitari putantium.

CAPUT V.

De mercaturâ & contractibus

Æthiopum.

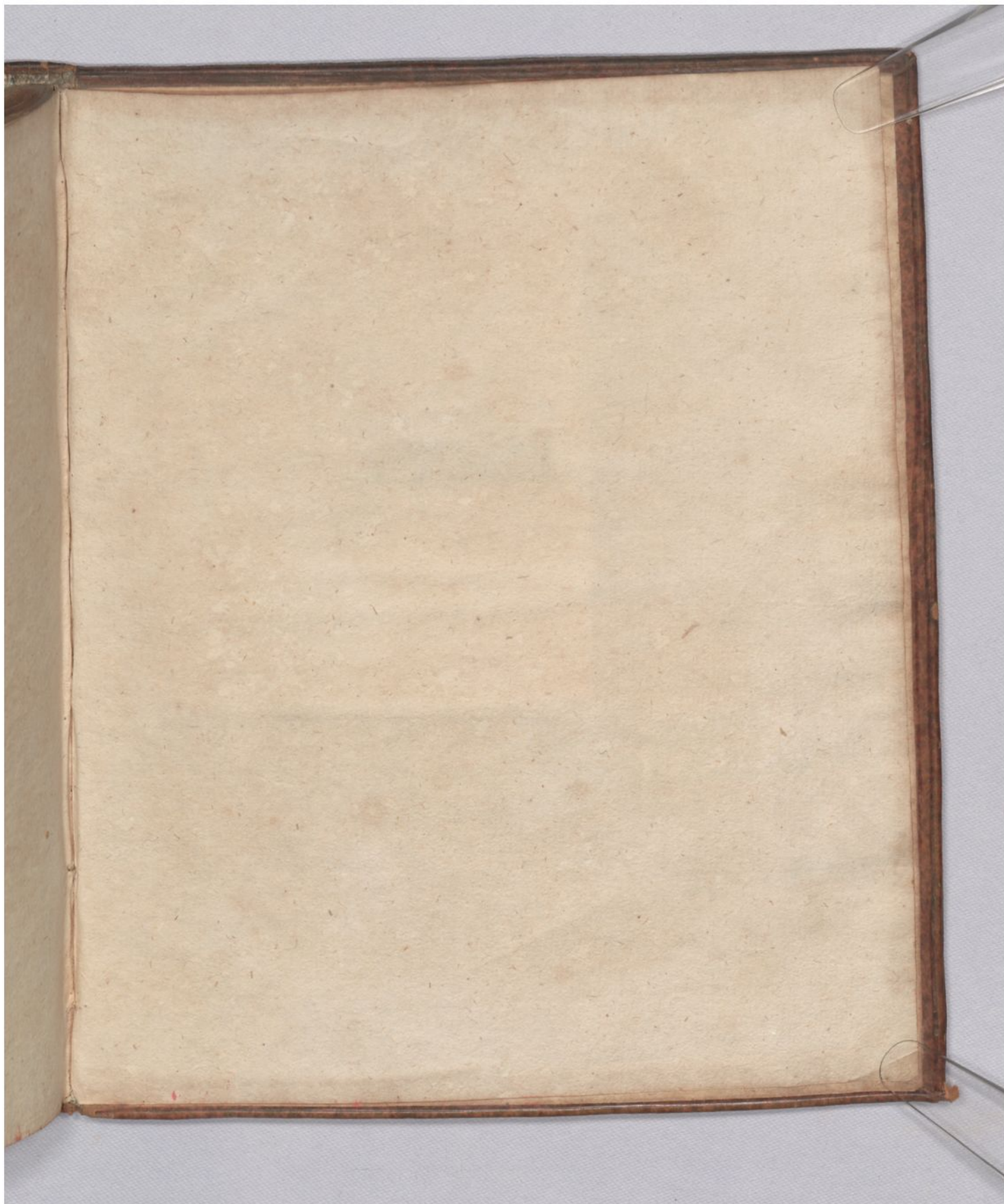
1. Acola maris rubri, & post hos Armenii mercaturam potissimum in illo Regno exercent. 2. Hi enim & à Turcis admittuntur & affinitate religionis in Regno præ aliis tolerantur. 3. Aurum rude maximo sæpè quæstu suo exportant. 4. Quod secundum uncias appendunt & computant, ut supra dictum. 5. Uncia illis dicitur $\Phi\psi$. 6. Atque æquipollet uncia nostræ. 7. Permutatio illis est loco emtionis. 8. Peragitur ut plurimum sale fossili. 9. Qui illis pecuniæ loco est, 10. sicut olim piper. 11. Merces, quæ importantur & exportantur.

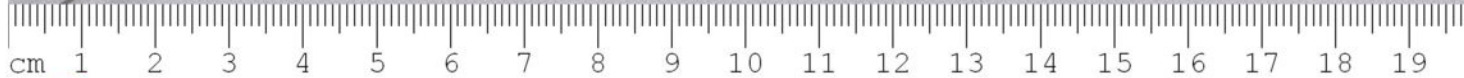
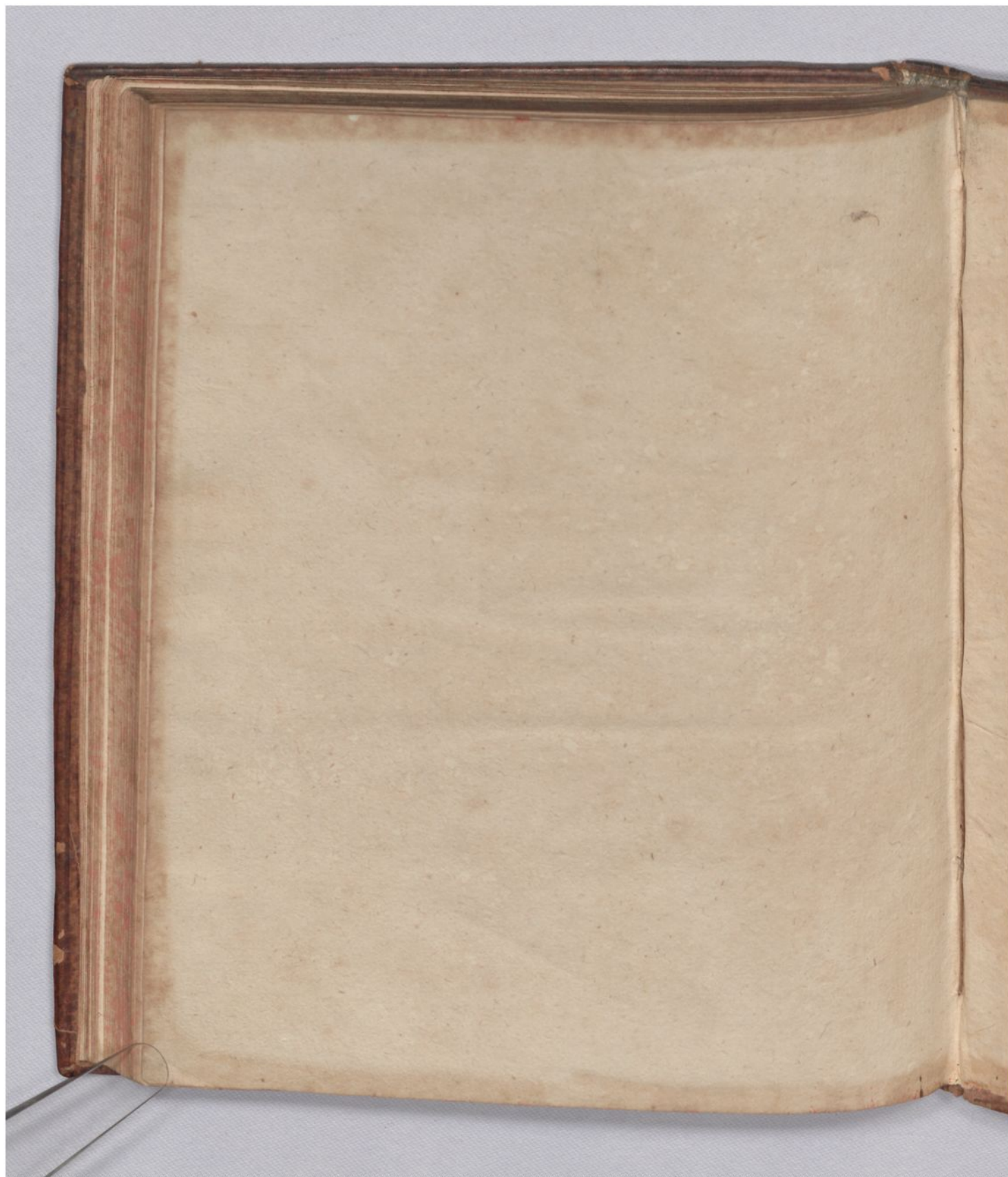
F I N I S.

ERRATA.

LIB I. CAP. II. lin. 2. lege *Ægyptum*. CAP. III. lin. 11. lege *facilius*. CAP. X. lin. 10. lege *accipienda*.

GWLB Hannover 35
036 856 010

XXXVIII 18^a
80

~~44a-678~~

Ganz oben

GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ BIBLIOTHEK
NIEDERSÄCHSISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Signatur: Lebn. Marg. 60; Lebn. Marg. 60, Stück 1, [49] - -

